



**-HERBERK-**

útulna poezie

**№ 2**

## OBSAH

|                                                                  |    |
|------------------------------------------------------------------|----|
| <b>EDITORIAL HERBERKU NO 2</b>                                   | 3  |
| <b>Petr Odehnal</b>                                              | 5  |
| <b>Libuše Sušilová</b>                                           | 6  |
| <b>Jakub Grombír</b>                                             | 11 |
| <b>Petr Motýl</b>                                                | 13 |
| <b>Jiří Dynka</b>                                                | 18 |
| <b>František Horka.</b>                                          | 24 |
| <b>SBORNÍK MLADÁ MORAVA</b>                                      |    |
| <b>Jiří Sequens</b>                                              | 25 |
| <b>Václav Pletka</b>                                             | 26 |
| <b>O. Horký</b>                                                  | 26 |
| <b>Karel Javořícký</b>                                           | 27 |
| <b>Petr Pustoryj</b>                                             | 30 |
| <b>Tomáš Zabilanský</b>                                          | 34 |
| <b>Tomáš Lotocki</b>                                             | 42 |
| <b>TOMÁŠ LOTOCKI: BÁSNÍCI PETROVA TÍCHA</b>                      |    |
| <b>Rybář času Jiří Pištora</b>                                   | 46 |
| <b>Milan Libiger</b>                                             | 54 |
| <b>Petr Štengl</b>                                               | 59 |
| <b>Jaroslav Kovanda</b>                                          | 65 |
| <b>MOJA ANTOLÓGIA RUSKEJ POÉZIE   PŘEKLADY JURAJE KALNICKÉHO</b> |    |
| <b>Jurij Beljajev</b>                                            | 71 |
| <b>Kyrill Kovaldži</b>                                           | 71 |
| <b>Sergej Nilov</b>                                              | 72 |
| <b>Sergej Gloviuk</b>                                            | 72 |
| <b>Alexander Šiškin</b>                                          | 73 |
| <b>Andrej Vozněsenskiĭ</b>                                       | 74 |
| <b>Daria Anisimová</b>                                           | 75 |
| <b>Jurij Jurčenko.</b>                                           | 76 |
| <b>Jelena V. Tambovceva-Širokovova.</b>                          | 76 |
| <b>Dmitrij Kuzmin</b>                                            | 77 |
| <b>neznámý autor</b>                                             | 77 |
| <b>Juraj Kalnický</b>                                            | 79 |

## EDITORIAL HERBERKU NO 2

Staré rybářské úsloví říká: jednu rybu chytíš klidně i na Sahaře, ale dvě ryby – to už není náhoda. Druhý kapřík se nám nyní třepotá ve virtuální síti a já se musím v logice tohoto úsloví ptát: přešli jsme poušť a našli zemi Herberku zaslíbenou? Nebo jinak: povedlo se vypěstovat z křehké jednoleté byliny odolnou trvalku? Nevím, těžko se chvástat, neboť je známá věc, jak to s tou naší literární produkcí vypadá: písek všude, kam se podíváš, a sluncem vybělené skelety těch, co padli, doslova na každém kroku. A přece se pokusím o časování onoho osudového slovesa **být**. A tak zatímco se Jaroslav Kovanda v úvodníku zcela úvodním snažil načrtnout ideu, čím by měl náš časopis **být**, já už se, v osidlech času přítomného, pokusím naznačit, čím Herberk No 2 opravdu je:

Vedle sedmi stálých nocležníků, tj. kmenových redaktorů Herberku, zůstalo i v čísle druhém dost volného místa pro jejich hosty, ať už z řad skutečných přátel – soupeřníků ve vandrování po prašných cestách poezie (**MOTÝL, ŠTENGL, DYNKA, KALNICKÝ...**), či z končin už poněkud vzdálenějších (**SUŠILOVÁ, PIŠTORA...**). Z hlubin minulosti přichází též osmnáctiletý kandrda brněnského Zemského divadla **Jiří SEQUENS**, budoucí známý filmový režisér. Můžeme jen domýšlet, jak klikatá či splavná byla cesta tohoto zádumčivého milovníka „temnice večera“ k jeho filmovému opus magnum – majoru Zemanovi.

U jednoho jména se však chvíli zastavme. Na sklonku léta roku 1968, v době, kdy se Jiřímu Sequensovi možná již v hlavě rodí obrysy jeho proslulé estébácké rapsodie, odhodlává se jiný muž k neméně zásadnímu kroku – „jen s kartáčkem na zuby a košilí“ opouští Československo a vydává se za láskou a nejistou budoucností do Paříže. Ten muž se jmenuje **IVAN THEIMER**, v té době ještě ani ne čtyřladvacetiletý nadějný olomoucký sochař. V pařížském exilu začíná studovat na École Nationale Supérieure des Beaux Arts (Národní vysoké škole krásných umění) a paralelně rozvíjí svoji vlastní sochařskou tvorbu, v níž se odráží inspirace moravským barokním sochařstvím i estetikou francouzského klasicismu. Posléze začíná svá díla vystavovat na prvních samostatných výstavách. V sedmdesátých letech se účastní bienále v Paříži, poté dvakrát reprezentuje Francii na bienále v Benátkách. V Paříži pracuje na velkých veřejných realizacích – Monumentu lidských práv na Martových polích či známé skupině obelisků, vytvořené pro Elysejský palác. Po roce 1989 zůstává Ivan Theimer ve Francii, nicméně naši zemi ihned po převratu navštěvuje a začíná pracovat na několika významných dílech. Z těch nejznámějších zmiňme pomník J. A. Komenského v Uherském Brodě, Arionovu kašnu na Horním náměstí v Olomouci či kousek od ní instalovanou populární želvu, věnovanou olomouckým dětem.

Vraťme se však do září roku 1968. V té době se totiž začíná rozvíjet bohatá korespondence dvou bývalých spolužáků z umprumky v Uherském Hradišti, korespondence, jejíž fragmenty se jako pověstná červená nit vinou tímto číslem našeho časopisu. A zatímco listy Jaroslava Kovandy, vonící archlebovskými chlěvy, zavádějí Ivana Theimera „do spadalého listí našeho krásného podzimu“, poznává Moravan v Paříži, že „je tu podzim také stejně krásný“, jen „ženušky voní jinými parfémy“. Už není cesty k návratu. Začíná normalizace – na obou stranách železné opony. Tam na přivrácené straně má normálnost podobu všedních starostí o každodenní chléb, je naplněna svatbou a rozvodem, tvůrčími touhami i nejistotou, a to vše jen občas a v míře více než únosné rozčeří letmý závan nostalgie. Psané slovo je v korespondenci leckde doprovázeno tu kresbou, tu zcela profánním artefaktem své doby (útržkem z účtu, průkazem dočasného studenta umělecké školy apod.), což jí dodává ještě silnější punc autentičnosti a nutí udržet pozornost i tam, kde se v samotném ručně psaném textu přece jen poněkud ztrácíte.

A pokud vydržíte až do konce, zažijete rychlé přemostění v čase a dozvíte se od Ivana Theimera, jak vypadá skutečně ryzí a cudné umění jednadvacátého věku. Jestliže se přitom blahem zatetelíte, bude i nám jasné, že vám v Herberku bylo opravdu útulno.

TOMÁŠ LOTOCKI

Mezi Jaroslavem Kovandou (\* 1941 ve Zlíně) a sochařem, malířem a kreslířem Ivanem Theimerem (narozeným 1944 v Olomouci a emigrovavším do Paříže a okolí v roce 1968) probíhala v přelomových letech 68–69 a na začátku normalizace velice čilá, skoro každotýdenní korespondence. Dopisy Ivana Theimera jsou svědky nejen toho, že autor je výtvarník, ale že vidí líp jak leckterý literát, a redakce Herberku se dokonce domnívá, že by mohly pro zájemce posloužit v budoucnu i jako malá rukověť pro případnou emigraci.

P. S. Zkuste se začít, zkuste si svoji zkušenost promítnout do doby, která vás neúprosně tlačí k zemi i tím, jak do vás proniká cizí jazyk, takže v tom lisu nějaká hrubka hraje tak podřadnou roli, že ani nestojí za to se o ni otírat.





## SOUMRAK

*(Pulčín, říjen 2012)*

Potok pod skálou  
na níž stával pulčínský hrad  
Znovu začal dlouhý déšť

Pocházíme podél horlivého potoka  
Posloucháme  
Vracíme se  
a zvažujeme přesunutí některých balvanů,  
vyladění proudů  
Hledáme místo své melodie

Na stráni přes údolí  
kapky deště pomalu zhasínají  
dušičkové svíčky  
lidečkovského hřbitova

### JURA – CIGÁN

No, nemožu ani vypovědět, co to bylo za vybíjanca a za pajtáša! Mladé chlapisko, negdy sa mu chtělo dělat, negdy né. A tedy to bývalo s ním nájhorší. To enom zmyšlál, de by co dobrého zgibl, upajtíl, alebo de by jaké pestvo vyvédl. Náále, dycky všeco umjél tak vymlúvit alebo zapřít, že mu ludé uvěřili, a dyž nemohli uvěřit, tož si pomysleli svoje – třeba: co s tebu nařečnujem –, a zasměja sa, nechali Juru Jurú...

Tož šak ně povězte, co mohli dělat tedy na fáře, dyž ím Jura před vizitací upečeného zaica z trůby vyšpásoval. To víte, jak sa tam tedy péklo, smažilo, vařilo. Chalupa jedna vůňa. Náá, nešel v tú istú dobu kolevá zrovna Jura?

Zrovna mjél deň, že sa mu dělat nechťelo, a tož zgľňál po obci. Dyž přišel k fáře, začaly sa mu dúrky u nosa roztahovat, že by mohl hlávky zelého šňupat, a v hubě sa mu dělaly až oskomliny. No, hrubě sa nerozmýšlál a už cvajkál po téj rajskej vůni.

Šel potichučky, lebo jančárú nemjél. Ty, co kaplanovi lóni upajtíl, ty v poctivosti roztrhané zasěj vrátil a včil mjél nohy zabalené v hadroch. Tož ho nigdo neučúl a milý Jura sa dostál až do kuchyně. Tam nigdo. Enom po stole posypaných babúvek a koláčů – malých aj hrubých. Nájvětčí šak vůňa vychodila z trůby. Cosi tam tak vonělo a šušalo a piskotalo, že Jura hýp – a otevřa trůbu, vidí, málem už v hubě, takého macka, pěkně do červena upečeného, až sa mu srdco třepotalo. No, dlho sa nerozmýšlál, a vezňa zaica aj s plechem, vyvazoval s ním za stodolu a potom aj dalěj.

Desi pod skládkem si pěkně čopl, jaksapatří sa nafutrovál – co nedojedl, nechál vranám –, a lehňa si dolu břuchem, pověděl si, že po dobrém obědě patří si lehnút a ani sa nehnút. No, usnul jak malúša.

To víte, zatým byla na fáře hrůza. Lebo slečinka moseli hned, jak to zbadali, kolěj kuřat potlct. Ináč by nemohli hostě nijak poctit. Márno si lámali hlavu, co sa se zaicem stalo. Než kerási dívka pravila, že Jura sa kolevá fáry potlkal. Tož velebný pán hned věděli, kolěj uderilo: „Že on, tá špata špatovská, toho zaica upajtíl,“ a už sa v duchu na Juru cigána chystali.

Náále Jura sa hned tak na fáře neukázal. Až dysi v zímě ho dohnala psota a přišel sa nabízet drvo ščípat.

„No može, Juro,“ podívají sa naň pan farář. „Ale nájprv máme spolem jakúsi pořečnovanú. Des dál toho zaica, co?“

Jura sa dělál hlúpým. A že on nic, že na zaice nechodí, že to by mu pan závodčí dali, a že oka také neklade...

Náále velebný pán mu nedali domlúvit: „Šak ty víš dobře kerého! Pravím ti, pověz, cos podělál se zaicem tedy, dyž sa u nás pékl před vizitací! A necigaň, lebo si ňa nežádaj!“

„Jááá teho? No ja. Veď proto sa snád nebudem spolem hněvat. Veď já sem ho, velebný pane, oslobodil. Přidu k vám do kuchyně a on, chudáček, tak v téj trůbě nařikál a fňučál, že sem si pravil: No, pomozu ti, šak si také tvor boží. Chťel bych vědět, keré nemehlo ťa sem zavřelo. No, tož sem ho vyněsl za stodolu do jateliny. No, vidíš, micáčku, šak ty sa na čerstvém luftě spamatuješ! A bylo to, velebný pane, pravda. Po chvíli zdvihl on sa na nožky, otřepál sa a hybaj ten tam pryč, do pola. A já sem si, dívaja sa za ním, pravil: Chudáčku, možné, že sa budú pan farář se mňú aj vadit, ale nechsi. Potem istoistě budú mět radost, až ím povím, jak sem ťa oslobodil.“

A býl ten Jura ponájvēc myslí veselěj. Matka jeho, Veruna, byla by ho ráda ožénila. Lebo byli v búde sami dvá. A tož jednúc přišla k ním na náščevu Stázka – cigánka z Bojkovic. Věřte, ludé, to bylo kus pěkněj roby. Na moj milú, také enom maléré malují na obraze. Vlasiska kučeravé, černé až modré. Oči jak iskry, a dyž sa zasmíla, náá, až zadní stoličky í byly vidět. Bilučinké jak padlý sněh.

Tož stará Veruna nic ináč, než že si ju mosí Jura vzít. V búde bylo všeco hned pokluděné, tufarové hrnečky naglančené a Veruna vařila samé maškrtné věci. Nájvēc lokše. Nakúpila múky a vařila ich extra pod polěvku. Praúvala, že sa do nich nemosí nic dat, enom dobře vymísit.

A tož dycky, sedňa si na skládek pod budú a vyhrňa sukňu, mísila na kytě tístko, až sa na něm puchýř-

ky dělaly. Jurovi šmakovalo, Stázce také a stará Veruna už měla na kytě mozol jak podešvicu, veliký, tvrdý.

Milú Stázku už ani Jura ani stará Veruna nechťeli pustit do Bojkovic.

Potkál ich dysi pan farář. Vadil sa s něma, co že je to za pořádek, tak nezezdání spolem žit. Ale Jura aj Stázka sa spírali, že oni nic, že sú čistí jak lilijum, ale že sa naozaj chcú zebrať.

„Tož dobre, pridťe, já vás zezdám. Nechcu, abyste měli zdávku po cigánsky.“

A aj sa stalo. Veruna zezvala cigány ze široka, z daleka a věřte lebo né, svadbili sa věc jak týdeň. A kmocháčci z obuch stran tam dočkali aj křtin, lebo malúša sa Stázce narodilo za štyry a pú měsíce potom. Dyž bylo po křtu, povídá pan farář Jurovi: „Nějsi ty, synku, podarebně cigán. Dyž sas ženíl, dušovál sas, že ste se Stázkú obá jak lilijum čistí. A včil, za štyry a pú měsíce, už křtíte.“

„No ja, velebný pane, šak enem počítajte, je to dobře. Já su se Stázkú štyry a pú měsíce, ona se mňú také. Dohromady je to přeca tych devět!“

Dyž šli mladé rodiče dom, povídá Jura Stázce: „Víš, ten velebný pán, školy mají, učení sú, kázat umí-ja, ale takú hlúpotu si spočítat neumíja!“

## BYLI SME ZE STRÝCEM HORÁLÍKOVÝM V ZÁVRŠÍ NA BÁLE

Bylo to tak koncem února. Bylo bez sněhu tedy, ale potem sa ho šak ešče namétlo došť. Býl čtvrtěk. Chtěla sem si upratar trochu v chalupě. Než v téj sa rozletíja dveři a strýc hned ve dveřoch: „Tetěňko, víte-i už, v sobotu je bál v Závrší, v Nedašově. Oblečte sa, půjdeme. Pojedeme tým vlakem o pú šestěj. V Návojném vysedneme a do Nedašova už neni daleko.“ No, mně sa moc nechťelo, než potem si povídám: Šak ich tam samé nepustím, dyž sme uvyklí spolem všady chodit, a tož sem zvolila. Strýc Horálíkovi měli radost, těšili sa, a že s nami půjde aj Ludva Šerákúj, pravíja.

Dóbře. V sobotu, nastroja sa do kroja, idu na nádraží. Nigde nigdo. Ani strýca Horálíkového ani strýca Šerákového. Chodím tak po tem nádraží, vyhýbám sa luďom a v téj čuju, jak si dvá chlapi vyprávjajú: „Synku, bylo ně zima, býl sem sa zahřít. V hospodě ně Horálík, krajčíř, poručíl...“ No, už sem nečekala. Idu do hospody u nádraží a už vidím oba svoje svaté, jak si štrngajú na zdraví a každý z nich rozzářený jak na plně měsíc.

Povídám, aby už šli, že už to pojede. Než oni, že né, enom abych šla a vartovala. Že sa ím nechce venku zmrzat. Tož sem šla. Dyž sem už ale viděla vlak od Poteče jet, tož sem utěkala pro ty svoje dva kmocháčky.

Ale strýc Horálíkovi mjeli prám rozřečnované. Stálo kolevá ních plno lidí, strýc vyprávjali, lidé sa smíli, a že nebylo ešče dovyprávjané, mosél aj vlak počkat. Ved' sem toho pana konduktéra hrubě prosila, aby ich neodjíždál. Nakonec sme sa ščasno všeci tře usádlili ve vlaku a jeli sme.

Bylo už na mrkání, dyž vyleza v Návojném z vlaku, dali sme sa cestú k Nedašovu. Bylo přitrnuté, měsíček začínál vychodit a zamrzlé kalužinky sa tak enom ligotaly. Strýc si začali zpívat pro sebe jakúsi pěsničku, co sa naučili, dyž byli na vojně desi až v Hercegovině, a potem pravíja: „Tetěňko, dávajte pozor, tam, co sa to ligoce,“ a v téj přešli přede mňa, „tam nestúpajte. To je kalužina, mohlo by vás to...“ A v téj cáp do takovéj luže, že ňa ofikli od hlavy až k patě.

Ale tož, že to nic. Že abych nebyla nabrčaná, že oni mají v Návojném kohosi známého, že sa tam opucuju. Ale já sem byla v duchu na strýca napálená. Než, strýc sa smíli. Pravím ím, co že je ím tak hrubě k smíchu, či to, že ňa ofikli? Ale že né, že oni sa dycky smějú, dyž idú do kopečka. Strýc Šerákúj pravili, že co je na tom k smíchu? „No,“ obraťa sa k něm, Horálíkovi pravíja: „Ved' potem půjdu z kopečka, to sa půjde lepší a už sa tom včil směju, lebo sa na to těším.“ Ale já sem věděla, že ňa strýc chcú enom tak uchaňkat, abych nebyla napálená.

Přišli sme do Návojného. Já sem si tam nemohla kroj opucovat u jednoho známého, ale v každěj chalupě. Protože sme sa staovali v každém čísle. Tady byli strýcovi známí, u tychte byli dysi na svadbě, tam ím dali míšek krájanek, toťkaj sa moseli ít poptat, jak je dědákovi, a tož tak sme chodili pomály od čísla k číslu a na bál sme přišli, dyž už byla pomály volénka.

Je pravda, tam sme sa pomjeli dobre a nic sa takového nestalo, co by stálo za reč. Než na zpáteční cestě strýc mjeli takú dobrú náladu, že dyby procesiju potkali, to by s každým extra řečovali.

V Návojném sme chytili poslední ešče vlak. Lebo to byl první? To už nevím, lebo bylo moc hodin, lebo málo. Na lavečce, lebo tam neni nádraží, seděli dvá vojáci. Strýc, uhlédňa ich, hned' k ním a hned', de jedú, a dyž učuli, že do Olomúca, tož hned', že strýc tam také mají syna na vójně a že aby ho pozdravovali, že on je taký urostený, kučeravych vlasí. Nevím, jak dlho by ty vojáky tak rozesmívali, dyby nebyla přijela už motórka.

Šak sme si ich usadili ze strýcem Šerákovým pěkno mezi sebe, lebo oni hned' mají a hned' nájdu všady kohosi známého. Nebylo nám to nic platné.

Naprotivá nám na sedadle seděl jakýsi mladíček a strýc hned' sa s ním vítali:

„Oh, vitaj, synku, vitaj. Býls doma?“

„Ano, strýčku, byl. A vy ste ňa poznali?“

„No, jagby né – a co dělajú tatíček?“

„Ja, šak tatíček už nežijú.“

„Ja, ja, vidiš, zapomněl sem, a maměnka?“

„No... Ti přeca už před tatíčkem...“

„No, bóže, šak vím, veď to byla tedy hrúza!“

„Ale tož... Šak sa netrápili, byli v minútce...“

„Tak to má byt. Naraz a zrazu, netrápit sa. A co je nového tam u vás, v Blnici?“

„Já sem tam nebýl, byl sem u staříčka.“

„Ale jezdíš do Blnice?!“

„Nejezdím, dyž tam nikoho nemáme.“

„A dědáček ešče bačují?“

„Néé, oni nebačovali, oni nigdy neměli ovce.“

„No, já vím, šak já si jich dobře pamatuju. Veď já sem sa k ním nachodíl. Hodný člověk, enom co je pravda. Bože, ti sa natesknili neco po baběnce.“

„Šak baběnka sú ešče na světě...“

Já nevím, jak dlho by sa ti dvá byli bavili. Nemohli sa zhodnúť. Naščestí sme už byli před Klobúkami. Tož, strýc sa s chlapcem lúčija a v téj sa na nás podívajú a pravíja: „No, znáte-i ho, nepoznáváte? Veď je to Šuchmúj, co jeho otec bývál u nás...“

Ale ogar ím skočil do řeči a práj: „Ale néé, strýčku, já nejsu Šuchmúj, ale vás sem hned' poznál. Vy ste Matyjášovi z Klobúk.“

---

**LIBUŠE SUŠILOVÁ (1908–1986)**, na Valašskokloboucku známá jako „tetička Sušilová“. Od konce 40. let 20. století se podílela na činnosti kolem valašskoklobouckého muzea. Zabývala se studiem lidových krojů, výšivky, výročních obyčejů a obřadů, lidové stravy, písní, tanců, dětských her a také lidové slovesnosti. Její vyprávění *O tom, jak vyhořely Klobúky a Zabíjačka* otisklo v roce 2004 také *Psí víno* (číslo 30). V roce 2010 vyšla jako první svazek edice *Laterňa její stěžejní práce* Klobucký rok. V Herberku publikovaná vyprávění pocházejí z knihy *Sušilová, Libuše – Fojtík, František: Sobotěnka. Městské muzeum Valašské Klobouky a Muzejní společnost ve Valašských Kloboukách, Valašské Klobouky 2012. ISBN 978-80-905408-0-4*

Jaroslave,

Paris  
8. září 1968

Jsem v Paříži, nevím co počít, ale něco  
má být dělati. Vím, že to pro tebe  
bude nečekané, ale jsem blázen, nevím  
co, ale vím jak - nejsem konformista,  
nemohu Ti nic víc říct, jen to, že  
jsem namilován a že jsem ještě  
na svou lásku. Nevím <sup>se</sup> co ~~řeknu~~  
v mé polici, snažím se vše uspořádat  
a jak vidím, da se to ~~stýká~~ „cosi“!!  
Prostě Ti píš, na mě se neobtěžuj.  
Pozdrav Tě jistě a všem co  
je nám rád.

Mafiš - mnoho  
vášních pozdravů Ivan

P.S. Tebe dojde posílám po jednom  
kamarádovi co se vrátil domů /

píš na adresu

Mademoiselle  
Henriette LEIXI (pour Ivan Theimer)  
# 15 rue LAKANAL  
PARIS 15<sup>e</sup> - FRANCE

Jaroslave,

Paris 20. páří  
1968  
RUE DU TOT

děkuji mnohokrát za dopis. Jsem  
roztím v Paříži, kde asi budu studovat  
na „Bō hazardu škole“ – nevím však  
jak to dopadne, jistě jsem se tu setkal  
s Michel Ragonem a jinými nějakými  
bláznivými Japonci, mám rád svou  
trojici, kopček i Hradisko, ale mám  
je jednu matematiku 220 milionů a pak  
12 milionů

nic jiného mne nenapadá, s tím pak  
málem tě bude kulovat a sestavovat  
jiné rovnice, nevím zda budu šťastnější  
než ty, vánoce jsou před mnou, mám  
na zbranou, v každém případě se však  
stane buď ono-čono. Zlíbal jsem Henriette  
na Tebe, ale neměl jsem tu trýmatisk.  
Zdeněk Běda přijel na svou lydele jome  
m je dnu Hraběnký de Vallois, teď si mi podarilo  
mnohem práci v COLMARU (pověrať tam  
je ALASKO a tam se učí německy a Zdeněk  
neměl ani příjmení Franconry, před Hrdem  
odjel a dnes jsem dostal dopis, že dělá MYČKY  
ale od roků již se mual křep, nějaké plakat  
na „OLEJ“ – on se nertrati.

Já jsem odjel s kartáčkem na raly  
a křepil – totě vše.

Piš a rosepíš – nemohl ti roztím psát | a Tobě  
vrať své dopisy – nejdě to!  
Pochyby rodince (Jitřicea matemu) – Váš Jan



### KAM CHODÍ SNY SPÁT?

Někdo vyšel z domu  
a uklouzl na zmrazcích  
Někdo došel až na rozcestí  
a od té doby se o něm nic neví  
Někdo se dal na politiku  
a někdo raději zůstal doma  
vytáhl ze sklepa zaprášené angličáky  
a posílá je napříč okrovým linoleem  
jako v dobách  
kdy Dakar ještě trefil do Dakaru

### PERSPEKTIVY

Konečně je to možná věc  
že ještě něčím budu  
Přece pořád nejsem tak starý  
abych to nemohl dotáhnout  
na úspěšného autora  
Naučím se brzy vstávat  
mluvit anglicky  
a jíst příborem  
Budu objíždět besedy  
a nacvičovat působivé grimasy  
každý rok vydám novou knihu  
plnou starých myšlenek  
abych nemátl recenzenty  
Přestanu ztrácet čas  
s méně úspěšnými kolegy  
a budou na mě žárlit  
všichni partneři bohemistek  
budu poskytovat rozhovory  
plné otřepaných bonmotů  
a citátů z Blanchota  
budu podepisovat ty správné petice  
a závidět silikonovým analfabetskám  
prostor v hlavním vysílacím čase  
zakážu publikovat své prvotiny  
aby na mě náhodou něco neprasklo  
zkrátka by se ze mě ještě pořád  
mohl stát hrozný pitomec

## LETTER FROM BOHEMIA

Nebýt onoho poslání  
o němž se nesmím blíže šířit  
ani před tebou  
nemířil bych ke stověžatému městu  
krajinou ve které se šeří  
ve vlaku se nesvítí ani netopí  
z druhého konce zaznívá opilý zpěv  
šustáky se čtyřmi pruhy  
jsou tu kdovíproč nařízeny zákonem  
za oknem ostnaté dráty okolo továren  
a kostely obydlené toulavými psy  
na zastávce z jejíhož názvu  
si pamatuji jen množství háčků a čárek  
přistoupila rodinka bez krků  
blízkost lidských sídel lze odhadnout  
jen podle hákových křížů na ohradách  
tak mohu psát jen o tom sněhu za okny  
a o čekání

## TEORIE SUPERSTRUN

Na místě polí  
Pro které kdysi sedláci  
Až na nože a za hrob  
Stojí dnes skladiště  
Čehosi z Hongkongu  
Polovina kopce zmizela  
Bude tam prý dálnice  
Hlína a šedá kůra mozková  
V pelyňku za studnou  
Stranou patricijských hrobek  
Nablýskaných jak psí kulky  
Hrbolky po těch  
Kteří už život nemohli unést  
A neměli nárok ani na ten kříž  
Zato dneska  
Marilyn Monroe  
Kurt Cobain  
Rafał Wojaczek  
Idoly potomků těch bohabojných  
Co nosí dredy a žerou lysohlávky  
Dnes musíte si sáhnout na život  
Abyste měli ten největší pomník  
Ve fabrice místo nás Ukrajinci  
V televizi místo Boha celebrity  
A z pípy zvolna odkapává

## NA ZIMU

po řece na bruslích  
pod šípky čaj a boty  
na šmirgl tmy napad sních  
a sen černobíle fotí

rohlík a sýrjabko  
ze dveří parku voní rum  
na chodníku je hladko  
do nebe letí dům

hausbót kapitána Flinta  
zamrzá u břehu postele  
v chodbě se blyští flinta

z obrázku černého jak v kostele  
srnec padá a pes slintá  
mlýnek kávu i sen semele

## STEH

hlas ještě zpívá  
tiše jako padá sních  
měsíc jak v almaře v olověných oblacích

v kamnech hučí  
u Guermantů se obracejí stránky  
k srdci schoulenému v křesle  
se lepí jako klíh

lednička tiše bručí  
spánek už mi dlaní hladí spánky  
ještě dvě stránky ještě tři  
než mi hlava klesne  
přiložit a snít

ráno z okna okem mžik  
už dosněžilo  
a všude všude sních

## LEDEN NA VSI

v obálce ve schránce  
ustřižený cop

v nose rýmy  
v ruce čaj ze zimy  
za oknem bílá tma

ze psa pár stop  
ve stráni nad cestou  
na sněhu saze jsou

ponožku látá má milá má  
v obálce ve schránce  
ustřižený cop

## U BUDYHO

řeka šplouchá houstne dým  
a ty Odetto z Prousta  
jsi tu sama? anebo s kým?  
tma je různá stejná gusta

ta tma šplouchá stoupá kouř  
chutě úzké na propust  
prkno praská budehouř  
fernet vzlíná ze dna úst

poesie se zalacino svléká  
psi se třou o stůl  
a houstne dým šplouchá řeka

u jesliček oslík a vůl  
a v nich po Dítěti deka  
do Egypta! z lampy stéká sůl

## KURZIVA

lišky na vinici  
měsíc v kašně spící

Běžinova luka  
utonulý na ně ťuká

Monteverdi – *absolutorium* jantaru  
tak už otevři tu jarmaru:

tu ve které máš srdce  
tak vlož už do ní ruce:

do mléka hvězd u kormidla  
v hodinách křuplo: zítra?

ne... nikdy... lišky na vinici  
rezavý traktor v kašně – lžící

ukrajuje sloku: lub světa  
ke kometě Krále vzlétá

## ŠÁTEK

vždycky něco máš  
proti mně  
vždycky je to snář

prosímtě?

no jistě: ten šátek z Palestiny  
modrý jako vaříč  
stíny stíhy  
a kaddiš

už je to tak: plamínek plynu  
modrý světlejší než šátek  
noc a sníh

no tak prosímtě  
prosímtě prosím  
anebo naopak  
zřít ostří té kosy  
co drobné nechce brát

počkej:  
ten šátek z Palestiny  
modrý jako sníh

## NOC

zavři oči:  
majoránka česnek  
spánek je kočí  
co se do čistého převlék

na cestu k očím  
k šafránu a kmínu  
švarný jak všichni kočí  
co vjíždí pod peřinu

a tam svoje koně točí  
a vozem hrčí po cestách spánku  
štěrkem loukou pak na obočí  
počkej: obrať další stránku

máta douška mateří  
a čas se ztratí vrátí  
lžička cinká čaj a med už voní  
a jak tiší andělé stojí ve dveřích

## PLÁŇ

ta pláň se sbíhá líbá sníh  
jak červ v ní kočár  
hryže štěrk v umrzlých kolejích

a padá to padá to pořád  
na popraskaných rtech se třpytí líh  
a ve vnitřnostech svítí požár

žaludek bolí praskají kusy ledu  
čert sype z kýble na nebe mour  
ruce už mrznou i v teplém plédu  
strašně to vane z obzoru d'our

ach bejt tak u kamen žhnoucích rour  
v baráčku u ruky čaj a rum  
ale je led a je láska a je kouř  
a je pláň a je daleko k sousedům



## PO TŘECH KRÁLÍCH

světlo baterky  
žlukne v závějích  
křupe to  
jak střepy z sklenek

křupe to  
ruce studené jak sníh  
jak šperky  
na tmu se nalepí

nad lesem hvězdy  
na potoce led  
nejsem tu jste vy  
z dechu mrazu svět

nejsem tu jste vy  
světlo baterky  
žlukne v závějích  
ničí zvoní smích  
vítr sviští studí sníh

## PÁTEČNÍ

vinice v kufru  
krejčovství v misce z proutí  
celá pohoří tuku  
a úsměv který nezarmoutí

s tím obchodním cestujícím snu  
není lehké vyjít – ze dveří  
v noci pak dlouho neusnu  
a na vinici v kufru sněží peří

krejčí jehlou píchá  
a z tuku... pst! buď už zticha!

---

**PETR MOTÝL** (narozen 26. srpna 1964 v Klatovech) je spisovatel, literární a výtvarný kritik, pracuje jako kustod v Národní galerii Praha. Píše básnické sbírky (*Šílený Fridrich*, *Lahve z ubytovny*, *Kam chodí uhlí spát*), prózy (*Spratek a krásná Danuše*, *Každý svojí rybičkou*) a divadelní hry (*Poklad na blatech*). Překládá z polštiny (*Rafał Wojaczek*, *Andrzej Bursa*). Ukázky jsou z rukopisné sbírky nazvané *Sníh*.

**LUHAČOVICKEM**

26. BŘEZEN 2011, sobota – na Brankách  
mermomocí... vydýchat se... mezi břízami  
Bílý kříž... po západu slunce... U hrušky...  
červánky... růžovočervené...  
rudozlaté... zlatorůžové... růžovočerné...  
U hrušky... u Bílého kříže... v Luhačovicích  
to všechno začalo... dětství – dost často  
to funguje – jsi na celý život Luhačovjanem?

28. BŘEZEN 2011, pondělí – vycházka  
na hřbitov... sociální fobie z tolika mrtvých  
Luhačovjanů! V Kladné Žilín... dům č. 59;  
ve dvojici... kdo sedí na dobytčí ohradě  
končin nad Kladnou Žilín, je na tom nejlépe;  
párek volavek v trsech trav...

29. BŘEZEN 2011, úterý – vycházka  
Bílou čtvrtí... Pražskou čtvrtí... okolo  
vily Valašky (exteriér švestkově modrý,  
interiér pomněnkově modrý pro básnířku  
Simonettu Buonaccini) – jde  
ulicí Antonína Václavíka, kdo se bojí vejít  
dovnitř! Okolo Obětové... odúzkostňovací  
okruh Dušana Jurkoviče... horní cesty  
dýchací! Modrooččina modlitba (agitka)  
za topolová stromořadí... za trnkové křoví  
u cestisk... za vrbové a olšové břehy...  
za vysoký jalovec...!

30. BŘEZEN 2011, středa – vycházka  
po trase Bílý kříž... Kladná Žilín...  
Petrůvka... Olejníková chata... Jéští...  
jména důvěrná od dětství... Červený kříž:  
spontánní zotavení... z pesimismu...  
resp. z optimismu... odvrhni! Opovrhni!  
Nekolaboruj  
s těmi, kteří nepolitují pokácený strom,  
zřezaný – utlučený a umlácený...  
dub, který stěží obejmeme s Modroočkou:  
ve dvojici... sezení na ohradě s výhledem  
na končiny u Kladné Žilín...

## CESTOU KOCOURA MIKEŠE

V zimě, v létě... nejvíc na sobotu a na neděli  
se poslouchá předpověď počasí... na místě  
přeháňky...  
deštivo... jaké je počasí, takové si přeji...  
na mapě malých vesnic: severním  
směrem je — na hůrce — vesnice Klokočná:  
vynález výletů Ladovým krajem!

Vynález Cesty kocoura Mikeše! V botách...  
hlína... pohorská... no tohle: dotěrná muška...  
něco se mihlo v křoví...  
a svačí se, jak už to na výletech bývá: na návsi  
pod lipami — panečku, posedět se tu vyplatilo,  
v Klokočné... kde se posvačí, není jedno;  
smířit se se světem... nejvíc v sobotu a v neděli.

Bezmapí... rozcestí proticest...  
podmínky pro neschůdnost jsou optimální...  
hrboly pod nohama... klacík... kaluž  
v rozbahněné koleji od traktoru...  
Cestou kocoura Mikeše... nevíš-li kudy kam,  
jít... kilometry a kilometry  
nesetkám se s těmi, s nimiž se nechci setkat...  
výletnictví je mým opravdovým zaměstnáním!

---

**Jiří DYNKA.** Narodil se 4. 10. 1959 v Luhačovicích, žije v Praze. Vydal sbírky: *Minimální okolí mrazicího boxu (Větrné mlýny, 1997)*, *wrong! (Petrov, 1998)*, *líviový lenkový (Klokočí a Knihovna J. Drdy, 2000)*, *Sussex Superstar (Petrov, 2002)*, *Tamponáda (Druhé město, 2006)*, *naučná stezka olšanské hřbitovy (Větrné mlýny, 2010)*.

Yaroslave,

Paris 29. září  
1968

Chci ti ra dopis, poslati ošet dopis,  
drakem a pak po cestu z Prahy,  
poslati jsem Ti z Francie dopis, mým  
rád dšel, ale snad ano.

Yaroslave Tři dopisy mě zovádí  
do zpadaného listi mošeho krásného  
podniku, ale všimnul jsem si, že je  
tu také podnik stejné krásný, přeměšty  
novu jímání portéu.

Já jsem se stábu, někdy též  
raději slyšet na Tom bionickou  
reprezentaci vůči mě, leč vše Ti  
odpouštím, nejvíce se všude těším  
na to, až na svou přijedeš, čemuž  
věřím a co se musí stát, jestli bude  
něco vydělavat budu si šetřit do prázdné  
na Yarde. Tvému malému chci koupit  
pa co sám byje klavír, už jsem si ho  
vyhlédl, ale zatím nemám ještě  
peníze, ale snad budou. Chci být  
jít i se těm udělat nějakou radost,  
ale zatím nemohu.

Už jsem za Tebe byl v muzeu moderního  
umění u v ateliéru Brancusiho jsem si  
vzpoměl na naše školní léta, snad  
největší rejstřík v mém životě.

Možná, že dopadnu tak, že  
si nechám poslat brandu z Andelebova  
a meděli co meděli budu vřit "kudlo  
pelo - nepro" a lečet se brandy a pít  
Zaška není pohrděho vola".

" Zdeněk (Pěda) mi ráno nepsal  
někde kšeftů, já ráno naivně sleduji  
jen to, abych mohl realizovat své  
přání my. V metro jsem letmo  
pohlédl Hlavatého, který ležel na Etelhu  
a říkal ještě tu musím jít do aritba  
růno jedu do Ostravy.

Život zde není granda,  
musíš si představit, že zde mám  
vratěček na ruly a lóse,  
knihu o barokní architektuře  
pero a tuž - tot vše.

Bydlím nadále u bratřích de Valloriz,  
asi do 15. října - jak nám tam klouze  
slávkám, ale snad se zase něco najde.  
Raduji se z přítomnosti, někdy popadnu  
smutkem a tóni - vím jen jedno,  
že člověk musí být silně silnější,  
až vydrží, není to tak jednoduché,  
v Olomouci mám atelier i když zde  
nic a jáh mile se začneš ohlířet  
to - upatkuje to strošně.

Luč je tak přítomnej i zde, ale  
atmosféra je zde - buď úplná kmitota,  
anebo coji čistého, ale čím větší troja  
bude tím víc se žije.

---

Jaroslave prosím tě o jedno, když  
tvoji tata ořebral se 4 dclata ty větší  
pro mě - mohl bys mi je poslat,  
na což bych napsal matce at' ti  
to zaplatí. Je to zde strošně drahé  
a když budu se škole, nedají mi  
tam nic jen dřevu - uvař to  
a napiš - nepůjde-li to, nebudu  
se rlobit.

Psal jsem těm māmě, aby mi něco  
poslala, ale ona neví, pale stousta  
mých dlat je mčena a nevím  
co se z nich dá vybrat.

---

Pordraz Jitřice  
a celē tře rodince  
a mātenu  
a tobě  
Vaš Ivan



### NÁLEZY V ILUZI

Slané moře tisíce let!  
Tak dlouho i já v sobě  
nosím Tebe – Cizí Ženo

nejen v kraji pod Pálavou  
hladím Tvoji klíční kost  
s pravěkými lovci

s pravěkými sochaři Venuší  
modeluji Tvoje tělo dlaněmi

s římskými legionáři  
se Tě snažím s vínem pít  
v sirných lázních jejich tábora  
kde se mi úspěšně bráníš

chci Tě neustále nalézat  
v iluzích

*Žijeme v iluzi. Ve světě, který je už víc virtuální než skutečný. Poslední hřebíček do naděje, že tomu tak není, mi zasadila Cizí Žena.*

*To už pak jeden ani netuší, jak dál. Už nevím, co je pravda a co nám jen někdo předstírá. Žil jsem a žiji ve lži a hledat nemá smysl.*

*Ale pak jsem zjistil, že nejlepší pro pochopení všeho je zeptat se třeba nového hosta kavárny, který právě přišel dovnitř, jaké že je venku počasí. „Počkej, podívám se do mobilu, mám tam aplikaci, a ta mně ukáže, jestli náhodou neprší“.*

*A tak jsem se rozhodl hru na iluze přijmout a ve světě iluzí zůstat.*

*Zavřel jsem oči (nebo je otevřel?) a byl jsem v Porubě. V mém oblíbeném Antikvariátě v suterénu jsem se prohraboval knihami a vyskočila na mne útlá knížečka plná poezie Mladá Morava – Sborník prací nejmladších. Vyšla v měsíci říjnu 1940 nákladem a tiskem Globusu v Brně. Okouzila mne už úvodní poznámka, ne kvůli Mladému Národnímu souručenství na Moravě, ale že literárně tvořivá práce je tvrdá, mnohem tvrdší práce, než si mladý člověk dovede představit. A když jsem si přečetl, že starý děda chytá ryby, protože svět je klam, těch dvacet korun českých jsem neváhal investovat. 100 nejlepších moravských básní a básníků roku 1940 to asi nebylo. Ale rusálky, musy a vodní hladiny mají v mém světě snů a iluzí svoje místo.*

FRANTIŠEK HORKA

*P. S. Tomáš Lotocki mi snad promine, že se mi líbily hlavně básně od vody. Jestli tedy vůbec existuje.*



### ÚVODNÍ POZNÁMKA

Máte před sebou sborník prací, vybraných z literární soutěže „Mladé Moravy“, orgánu Mladého Národního souručenství na Moravě. Soutěž sama sledovala především cíl podchytit tvořivý zájem nejmladších, sborník pak podat alespoň v hlavních rysech obraz onoho literárně tvořivého snažení. Sborník není a nechce být programovým či proklamačním almanachem, nýbrž pouhým souborem prací, které si snad přece jen zasluhují určité pozornosti naší kulturní veřejnosti. Účastníkům soutěže má být zrcadlem a poučením.

Pořadatelé soutěže dali nejmladším příležitost a umožnili jejich první kroky. Byli si vědomi své odpovědnosti k veřejnosti i účastníkům samým. Pro soutěžící, kteří jsou většinou středoškolskými studenty, znamená jejich účast v soutěži a případné zastoupení ve sborníku ovšem odpovědnost největší. Mnozí z nich měli úspěch, některým se dostalo dokonce peněžitých cen a odměn. Nebyli posuzováni a souzeni jako t. zv. „zlatá mládež“. Jejich cesta je cestou práce, a literárně tvořivá práce je tvrdá, mnohem tvrdší práce, než si mladý člověk dovede představit. Bez přísné kritiky k sobě samému, bez úsilí nelze na této cestě dojít daleko!

Vlasti zdar!

Za redakci „Mladé Moravy“

VLADIMÍR SPURNÝ, DR. JAROSLAV SCHULZ

## Jiří Sequens

---

### VĚČNÝ VEČER

Temnice večera,  
máš nehty zkrvaveny zápasem  
a světlo hvězd, jež nosíš za pasem,  
falešným hlasem marně lže: Věčnost.

Tys žalář milenců  
s petlicí polibků nad ložem dní.  
Bez vroucích lásek naděje poslední  
umírá v područí červánek tvých.

Kročeje století,  
římsami večerů měříte čas,  
meteor zoufalých stmíváním zhas;  
snad jenom dívky milují slůvko: Dnes.

### RYBÁŘSKÁ

Čeřenem touhy lovíš v řece snění  
Rybáři bláhový  
Myslíš že rybky ve víly se změní  
Ve stínu olšovi

Sníš o čarovném kouzlu černé tůně  
Rybáři skrytých krás  
Kde sedí Rusálka na zlatém trůně  
A zelený má vlas

Sníš o rybách jež lidskou mluvu znají  
Rybáři sváteční  
Jež na laskavé slovo zabírají  
Tak jako na třešni

Sníš o tom že jsou řeky v ráji  
Rybáři blouznící  
Až tě do věčných lovišť zavolají  
Půjdeš tam s udicí

## O. Horký

---

### DETAIL

Na vyleštěném parketu rybníka  
měsíc tančí s lekníny své blues  
a vodník pod pokličky hvězd své písní zamyká,  
když s rusálkou odjíždí Malý vůz.

Ve stínech hudba dozněla, a ještě zní,  
na podnos ticha spadly vlasy bílých Mus.  
Já vím, že se vše rozední.  
Až měsíc dotančí své blues.

### RYBÁŘSKÁ IDYLA

Klikatě lučinou a lesem  
k městu pospíchá Morava stříbrošedá.  
Je krásně v tiché zátoce  
a kol líbezný ptačí zpěv,  
ta zřela tu i jejich praotce,  
když z teplých krajů vraceli se zpět.

Zde mlčky po mnoho hodin sedí sám  
staříčkový děd. Na vodní hladinu hledí  
a chvějící ruka svírá prut.  
On ví, že svět je klam,  
proto zde dlouhé hodiny sedí.

Tu prohne se prut  
a jako bys blesk zřel  
se kmitá stříbrná rybička.  
Je jeho. Jen prokvetlý vous  
se kol rtů hne  
a zdá se, jako by tiše děl:  
„Konečně jsi moje“,  
a totéž zpívá na stromě pěnička.

Zas noří prut s červem  
a skoro usíná – – –

Snad na své dětství  
zde vzpomíná?

A vlnka za vlnkou běží dál.

---

*Texty jsou převzaty ze Sborníku prací nejmladších Mladá Morava, říjen 1940, nákladem a tiskem Globusu v Brně.*



CORRESPONDANCE

POSTALE

ADRESSE

Yaroslave,  
 musím říci, že mám dvě možnosti,  
 strávit život jako tulák a holkař,  
 nebo aspirovat na světověho sochaře,  
 což na, že se nestane ani to ani to,  
 že budu půl měřím holkař a holkař,  
 takhle - to vše je naprosto naveditelné,  
 mám v hlavě jiné věci, kde třeba  
 strašně rád chodím na procházky  
 do Páří stých parádky, nebo čichám  
 k rumu v mlčí i s těm hospodě a pak  
 si kordinu prohlíím na Boulevardech,  
 co to má vložit na vjmanu, kde má  
 a šarade malý, itelny, naprosto  
 rádu, proto nechám fleurietle a nejdu  
 s tu nejotěradě pnu Páří, ale pozor,  
 nemohu si blízovat, bych se vjmanu.  
 Má hlava je spolek, s tím když kuz  
 kúit na svém prve dělem tele.  
 heur nad moře nlašše smidane věř tomu - Líba Jitka a tebe podranje drav

R. Dorange, édité., Tourne

Monsieur  
 Yaroslav Kovanda  
 LESNÍ ČTVRT 3728  
 GOTTWALDOV  
 TCHÉCOSLOVAQUIE

Zelenek mi nenapsal, jestli si  
 v Alpách nestaví rub - nevím.

PARIS  
 347 - Notre-Dame

DANS VOS  
 ADRESSES  
 POSTALES

Archives, Paris  
 LE MINISTRE DU DÉPARTEMENT  
 Editions Greff, 74, rue des Archives



Milá Jitko ško  
 ku svůj domáček jsp mě poděstá,  
 že nemám na to hrušně  
 pohlednice, to vidí, že nemám  
 a že už ra nebudu mít na políky  
 ale to nevadí, mám v zítě  
 co si silně jsi nantěte ho ale  
 když to venem kolem a kolem  
 ke svůj mániček si nedovede  
 nítee představit jak je to  
 rde kř. Doma máme rodiče a ti  
 nám dají aspiru bráje atd. Zde  
 nemí nicelo člověks je jak batoles  
 převadí nemu francouz dy  
 ani šleke co malina  
 francouzaci.

Collectionnez les Cartes Postales !

Zdravá líba Jitka

MEXICHROME

Monsieur  
 Jitka Kovandová  
 LESNÍ ČTVRT 3728  
 GOTTWALDOV  
 TCHÉCOSLOVAQUIE



Procházka - Pondrvo Těš a Jitka se Vaš Ivan.

Sabara život je težak, ali ga  
nemogući život u zaboravi i zaboravi.  
Najbolji život, najbolji život  
Najbolji život, najbolji život  
Najbolji život, najbolji život

## MNOŽÁRNA

*(Aleně)*

proč se nerozmnožujeme  
dělením  
ale potupně s kádinkou  
a ptákem v ruce  
na hajzlu gynekologie  
fakultní nemocnice?  
křup  
z kusu žebra holčička  
papež prý by tomu požehnal!  
lup  
evička či anička  
atakdál

## ŠICÍ STROJ

*(rodičům)*

když něco proved řezala ho matka  
otec přísný a spravedlivý jako bůh  
nad věci samou o sobě se rozčilil  
ale skutek utek  
to matka s tváří anděla se činila  
gumovým šlauchem přes prdel  
aby to sakra už věděl  
zatímco popel z Astry se tiše snášel luftem  
do trávníku pod balkonem  
na kterém bůh s pohledem vraženým do nebe  
němě zakuřoval nárek oběti  
jeho trestem – o to horším  
klečíval u šicího stroje  
stroje nesčetného času  
na hrachu zenu  
aby doznal  
jak se to dá... a děje se!  
děti!

## ZEDNÍK A MNEMOSYNÉ

*(Šárce)*

každé ráno je tu prý poprvé  
aniž by barák kdy opustil  
už ste tu někdy byla?  
bezelstně se ptá terapeutky  
pokaždé hrad z písku od základů  
starej udělanej zedník  
ruce lopaty  
začíná

byla jsem tu včera  
a vy jste stavěl do oblak  
a zítra budete ještě výš  
chápete?

kamarád václav mi dnes říkal  
že sem tu už dlouho  
a jen tuším  
nikdy nevíte co přijde  
ani o co přicházíte  
tak je to prej vlastně pořád  
víte?  
pořád

## MOTÝL

*(J. Dadákovi)*

modrásek stříhnul křídly  
a odletěl v zobáku rehka  
stojíme se štopkou šnapsu  
mlčky na zápraží  
každá otázka je lehká

## ZA ZRCADLO

*(Alence)*

v sukýnce bederce  
a svetříku kol ramen  
na lodičkách  
proplová svým obrazem  
štronzo v kontrapostu  
pohled zpět  
dá se odezírat to úsilí  
zamrkat posté že dobrý...  
ale nemám v tom malý prsa?  
ptá se náhle odrazu  
nahého v trní

## WEIHNACHTSSTADT LUFT MACHT FREI

*(J. Oličovi)*

městský vzduch osvobozuje  
vánoční punč čpí  
do roka a do dne  
náměstí je bezedné  
...  
ošálení maličtí  
vlečení od stromu s hvězdou  
velcí kouzlem sebeklamu  
potvrdí že nikdy nelžou  
...  
ringem rynku čert obchází  
tiskne ruce drápiskem  
mamónářkům v dnešní tísní  
slíbí splnit každý sen  
...  
nakrm děvče párkem  
mlaskavě se líbejte  
láska vrší nenávisti  
karma je dárkem o sobě  
...  
bohu pokoj dobré vůle  
lidem slávu na výsostech  
ráno ovšem je zas cizí  
ukládáno běžně v kostech



## KRYTÁK

(R. Kouřilovi)

vrhají se do nedočkavých skoků  
dvě neosmělené křičí  
v plavkách zařízlé pičky  
mezi lopatkama ochmýřený žlábek  
pro příští polibek  
v očích nahatá  
berou se kol boků  
chvějí se a čekají  
mláďata  
jak na smrt  
řeklo by se  
a mělo dopsat:  
na hry života  
života hříčky

## ZAJNUNCAJT 2012

(P. Štenglvi)

chlástem zpomaluje čas  
říkal kozelka  
a ten o tom má ánunk  
prdlajs – čas objektivně vzato zrychluje  
říká zouplna a taky mayové  
je v tom binec  
aby ne  
kdo to má řešit?  
tři kocoviny za tejden  
můžou bejt k nepřežití  
ale bytí?  
ajnsčvaj...  
prej se máme těšit

---

*Básně P. P. jsou z rukopisné sbírky Toulky loutky. Básně hospodské, věnované a jiné.*

## POSLEDNÍ SETMĚNÍ

Vlak drkocá ze strany na stranu,  
hukot motoru a otřesy pražců,  
cítím tu tmavou náruč,  
jako když mne vítají brány cirkusu Osvětim.

## 30. ŘÍJNA

Milý deníčku, mám strach, že by mi chutnalo živé lidské maso.

## ČERNÝ DÉŠŤ

Slzy mi rozpouští tmavou masku  
a po krajině se plazí monstra.  
Největší utrpení je ticho po bouři.

## ZPOVĚĎ

Ďábel je singularita.  
A ti, kteří velkohubě prohlašují,  
že s ním obcovali,  
nebyli ani na okraji toho obřího temného víru,  
kde hoří berličky lidského poznání.  
Byl jsem asi na druhém prstenci...  
a dál to nešlo...

## FORCE

Šel jsem středem ulice,  
výlohy expodovaly  
a průrva mezi domy se plnila  
surovým zvukem tříštěného skla.  
Tiše, bez patosu  
jsem drtil stěny.  
V důvěře, že lidé spoza nich vystoupí  
a s lehkým úsměvem a nadějí v hlase prohlásí:  
„Co to kurva bylo?!“

## VZHŮRU

Nehty jsem nechal ve skále,  
když mi zuby došly.  
Lezu dál  
jako šnek bez ulity,  
kamení, ocas a měkká tkáň,  
která žebrá o pozornost  
jako ubohé hladové děcko.

## JÍDLO

Po dni hladovění jsem se zakousnul do masa.  
Jak mi pomalu postupovalo ze chřtánu do jícnu,  
najednou jsem zjistil, že spolu souložíme.  
„Skromná definice asijského bistra“  
Pojídání o pejskovi a kočičce

---

**TOMÁŠ ZABILANSKÝ** (\* 1983) – (nedo)studoval filmovou vědu a žurnalistiku na UP Olomouc. Scenárista a herec amatérských filmů (Noční jízda, Do tmy, Víra našich otců, Hvězda padá na hubu ad.). Publikoval v internetových filmových časopisech Fantomfilm a 25 fps, malé recenze na DVD novinky v A2. Momentálně píše pro vlastní facebookovou stránku „Black L“ a přidružený blog Black L says, kde se věnuje primárně filmové a hudební kritice. Společně s grafikem a kreslířem Tomášem Kopřivou připravuje komiks Signál.

Murovanku;

dněs jsem dostal od Tebe dopis,  
bylo mi hlášení telefonem, že na mě  
čeká další, dnes je den dva Blomčáci  
domů, nevím zda Ti doručí tento dopis,  
ale snad ano, když si šel do Olomouce  
domluvit se Stárkem, aby si mohl dělat  
na tradišce - a mathlon, aby si mohl  
přesárat nějaký čas u nás, tak  
uťout na arch. Čermouška, aby pře-  
šel Snejhalala rozdíl co bylo  
umluveno, nemohu Ti nijak pomoci,  
neřeknu, že jím budu v dopisech náležitě.

Jinak nevím zda se vrátím, ale jestli  
bude instalován v Československu to  
co již bylo, a vyřešeným dechem zde  
austonu, sera již na to řít a pohotovat  
se a klepat ve dřevě, takže se také leze,  
ale v elementárních věcech ne, fušku  
a Pecjolorj m. tmáhan nejdeš na hrdém  
rohu - vím, že to mi neilustruje,  
ale to by si zde musel nějakou  
dobu být, je zde život skromný jako  
vůde jiné, ale většinou jinak se zde  
dělá a také těch hrbů není tolik.

Neuť tak jednoduché, zde co si dělat,  
je to skutečně jen pro silné  
nervy a tvrdé lebky, zpusťta lidé  
plhají a se dle do státní a jede  
hledat iluze do nešíkání  
dosti.

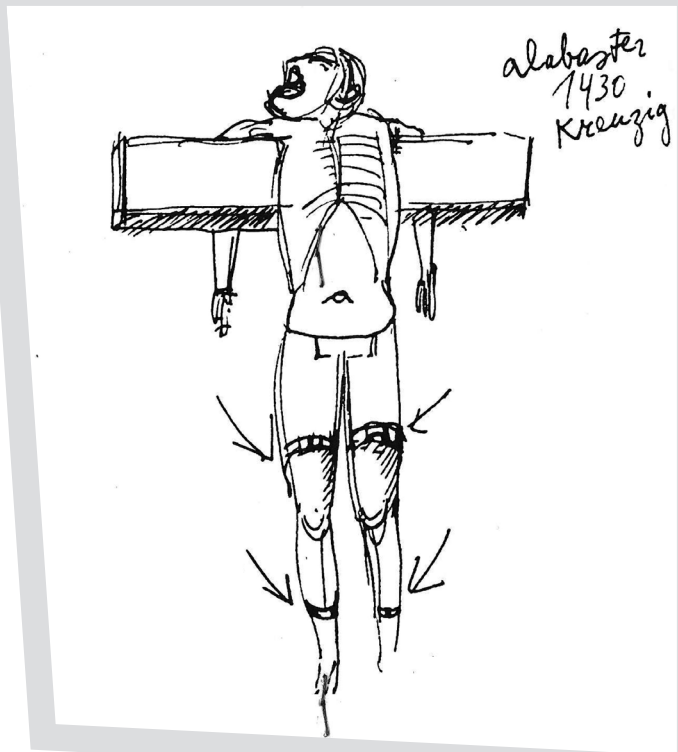
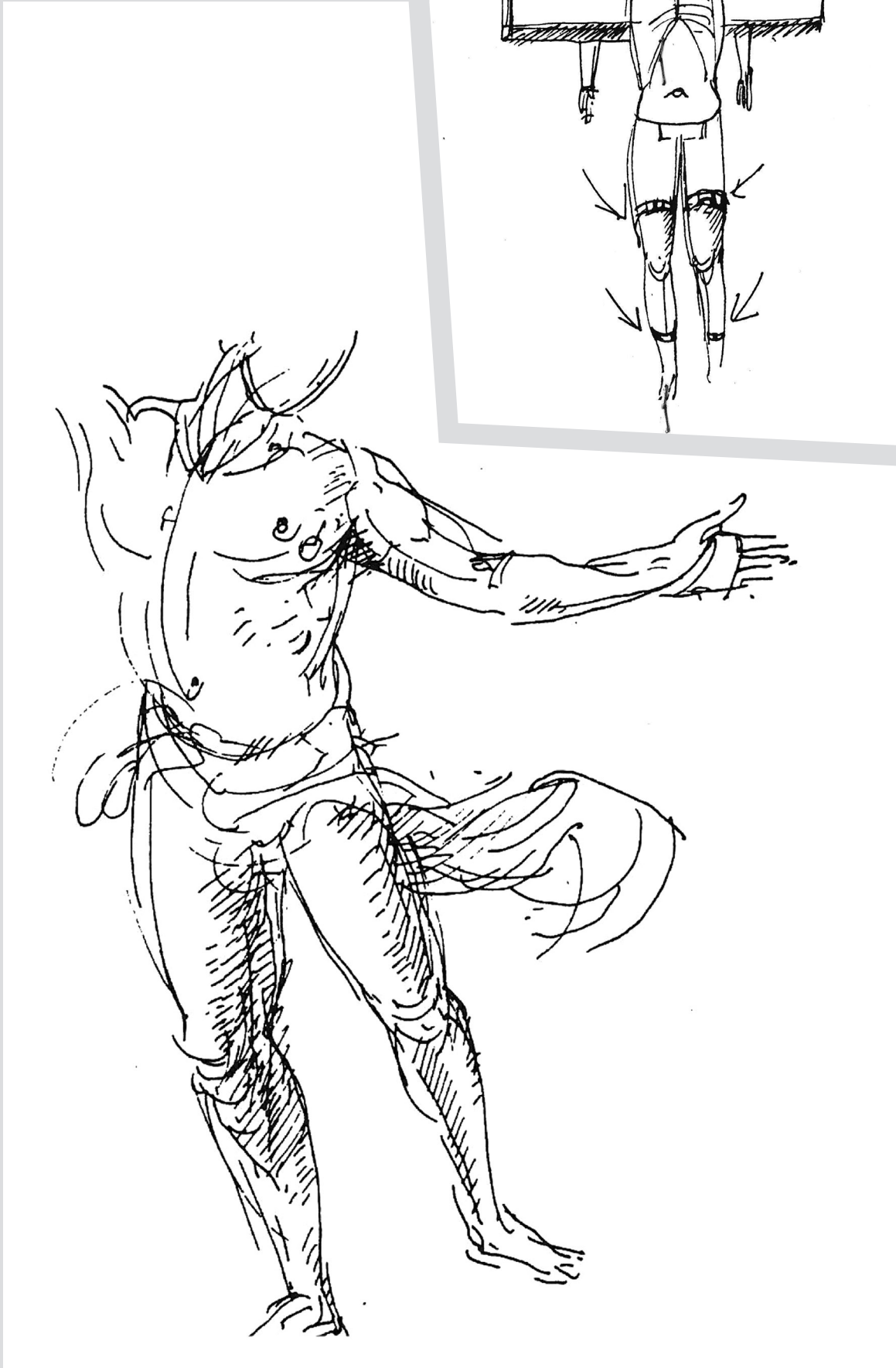
Nejsem morální, nevěnu politice  
a nikdy jsem jí nevěřil, ale trískat  
jisti hloubo red si nedám, občas  
zde naslechnu hloubo něho Aziz,  
neuvěřitelné a jak tímto řít, to bych  
se musel pokládat na blbec,  
coť podívat ještě mohu pořad u dělat.

Zpusťta lidé zde četa a tuncy  
se vše dobře dopadne, nemůž slíci na  
to, horší potupení nemůž se vniknout,  
to co bude, budou jen upřemění,  
další manipulace.

Utrá. v sobě dosti vstetky  
ale i dosti smutku, po přátelsk  
(nevěřím na národ, koho se ptal koho  
velkého, koho máte rád?

Rusi - ne  
Francome - ne  
němce - ne  
Angličany - ne  
atd. - ne

koho tedy milujete — své přátele





Je to citate které používá  
holobavám jeho, už jsem se  
mu mučil o třem třem, doufám,  
že ti napíše.

Před Ti Ti posílám nafukovací  
bradnu pro svého malého doufám,  
že to dostaneš, odváželi na  
nafukování je, jisté neopřeborán  
jak vždy do balonů dobní rukou,  
aby sám vyletěl - balonů se  
nemá rozhodnout,  
je to věc na bradnu, ačkoliv  
jistiže znaťan courzky, jak  
ti to přelou.

---

Třem Tašmi a máimé

Jistiže a zynim

všedny váš

odrom váš tran





Têtes



Atelier Bd Arago

Jaroslava,

a Paris le 27 octobre 1922

nenám jiný papír po ruce, než jsem oblékal,  
dnes jsem se loučil s ydalem kámpu barů, ale  
ne našel jsem svůj dopis, proal si o modrých  
to mi našlo v polici, tak až to dostaneš  
napis co chytí - doháním ostatků.

De l'âme.

Le mouvement de la terre contre la terre revenant sur elle, les parties frappées se déplacent peu.

L'eau frappée par l'eau fait des cercles autour du point d'impact; au loin, la voix dans l'air; plus loin encore, dans le feu; plus, l'esprit dans l'univers; mais étant fini, il n'atteint pas à l'infini.

Mám spousty práce, hromu se jak menaje dny  
vltk. Mám před výtvaru a Píse, dosti  
hávať na pro monclasi existenci,  
domalován mě trájing, mě - katalog a plachy.  
Všimť se tanto mu mroji velkého města  
otěld s kilometry a řádu výhledu.  
Namaloval jsem asi během dvou let  
tři slune obraz.

Léonard de VINCI

PHOTOS : P. DOUCET  
C. BOLTANSKI  
C. THORSCE

Přítel dává dvě mruka ve  
fotky. Ty dva jsem stáří dělal jsem  
na nich asi rok a půl.

nenám jiný papír po ruce, než jsem oblékal,

a velik- se, že jsem  
namaloval své malování a

## LOVCOVY ZÁPISKY

### BOLENI

Možná že tady jednou najdu i svůj jazyk:  
mezi jejich požírákovými zuby  
v žernovech prastaré vášně –  
dvě srdce z kamene  
drtící těla ouklejek  
na stříbrnou kaši

V jejich plachosti  
s níž prchají před stínem vlaštovky  
do candátích hlubin  
V jejich ostřížím zraku  
jímž si zálibně proměřují  
rozpětí jepičích křídel  
Tady všude hledám  
i když můj nevidomý rod  
už dávno zlomil všechny bílé hole:

*Tihle rusáci –  
samá kost  
Ať táhnou zpátky na východ  
ta pakáž bělogvardějská*

Mordýři  
a přece kapří bratři  
slídící pod hladinou  
v bílém rouše plotičí nevěsty –  
klamou tělem  
bezzubá ústa plná jateční krve

*Zabíjejí ocasem  
tvrdí zhrzení lovci  
když protahují háky s rybkami  
před jejich výsměšnými zraky  
A když se nad námi slitují?  
Ani štíčí zub!  
Vzal jsem jenom rusáka pro kočku  
trousíme na cestě k lahváči a televizi*

Ti největší  
přes metr dlouzí  
už nezaberou na nic  
Vyplivnou z úst i moje slova  
tišší než spánek ledňáčků  
A přece jejich srdce stále tlučou  
a v divokém rytmu lovců lebek  
drtí tu skráně pomýlených hlav

A snad by mi přece zabrali  
na čerstvě nastražený prst  
kdybych skutečné pohrdání smrtí  
zpečetil vlastní teplou krví

## LOVCOVY ZÁPISKY

Sokolí spánek REM  
Sny ty se ještě zdají

Dny želvím krunýřem  
vnitřnosti obkládají

## LOŽKA

Oblačno –  
nahore jenom dvě modrá oka  
jako dva fleky skalice na šedé zdi  
Teď na chvíli  
zornička slunce v duhovce nebe aspoň nás prozáří...  
Ano vím  
nebude to na dlouho  
co hmyzí tance lačných pstruhů roznítí ohně duhových her

Ano vím  
umíráme na šedý zákal  
ale ještě jednou slyšet to důvěrné  
*Vítáme vás pane rybáři*  
Ještě jednou vytáhnout okouna  
na šidítka z blýskavého plechu  
ještě jednou upéct jikry i mlíčí na modrém pekáči  
místo houskové nádivky

Ještě jednou uvěřit  
že se tam dole pod hladinou něco děje  
a že tady nahore se naše loďka kolébá  
v uměřeném rytmu jediné ospalé jistoty –  
že *Jsme*

## JIKRY

*Chtěla bych mít děti*

řekla

a už se neohlédla zpátky

Abych aspoň vykřičel: *Bolím a žiju*

řízl jsem do básně

jako do štičího pajšlu

Místo pokání

chtěl jsem pak spočítat

všechny její žluté jikry

Ale trvalo to příliš dlouho

a z lepkavých kuliček

s tukovou kapénkou sebetrýzně

vylíhla se zase odkrvená slova

bezhlesá jako vyhojené chvíle

našeho nového zlhostejnění

## V NOCI NA DRAVCÍCH

### I.

Dost směšně mihotavé rýmy

V červí díře po hvězdném červotoči

brzy posvítí mi

mléčné žárovky candátích očí:

Snad poklad bez obročí

rytíře v keratinovém hávu

Však marně v boji vítězíme

Jen ježek vydupe si slávu

### II.

Blikavý plankton galaxií

Zrentgenované nebe

Srp měsíce – háček ve střevech noci

*Záběr!*

*Nechej ho pořádně zažrat!*

*Sakra*

*takovej prcek a má to až v prdeli...*

Lesklý pláč v krystalech guaninu



*Snad to rozchodí*

Dítě co nosí pod srdcem mou vinu

## KUMBÁL

Macešky  
(pokud to vůbec byly ony  
nevím  
i kytky mně prý voní po mase)  
kvetly u pavilonu lvů  
kde jsme si tenkrát házeli zmrzlinou o to  
kdo skočí pro korunu

A pak jsem ti řekl:  
*I když mám jen svůj kumbál plný špíny  
slibuju ti vyvařenou růži  
ze dna zaprášené almary  
neboť zrovna nebojím se skočit králem*

Ale tys už viděla  
prach zažraný do okenního rámu  
a ani nestačila říct:  
*Raděj mi ji nepodávej  
určitě se píchnu a zkamením*

A jenom to dítě  
které s námi bylo už tenkrát  
už u lvů  
vykřiklo nadšením:  
*Páni  
koukej ten pavouk v rohu  
Mám taky takovýho  
Často ho krmím hovnovejma mouchama*

## DĚTSTVÍ

Z úmoří řek  
proti proudu tlačí  
střechu vzpomínek  
směšné pokrývači

Z úmoří řek  
Tam odnikud  
K pramenům paměti  
K ruině z perníku

### Rybář času Jiří Pištora

*Básník a publicista Jiří Pištora (1932–1970) patří mezi nepřehlédnutelné, i když na mnoho let téměř zapomenuté osobnosti české poezie 60. let minulého století. Za svého života vydal básnické sbírky Hodiny v řece (1961) a Země přibližných (1965). Sbírka Mezery v paměti, soubor Pištorových veršů z pozůstalosti, vyšla nejprve v samizdatové edici Petlice, oficiálně pak mohla být publikována až po roce 1989. V roce 2011 vydalo Nakladatelství Host knihu Básně a brundibásně obsahující kompletní Pištorovo básnické dílo, včetně sbírky poezie pro děti Brundibásně.*

*Prakticky celá Pištorova básnická tvorba je prostoupena hledáním odpovědí na otázky po smyslu lidské existence a konkrétních i metafyzických jistot v plynutí času. Motivy ryb, které toto hledání provázejí, tu nemají meditativní, přírodně lyrickou funkci; ryba je Pištorovi spíše metaforou neuchopitelnosti, nepostižitelnosti, vytrženosti ze svého přirozeného prostředí – ryba v listí, ryba visící doma na zdi, ryba přejíždějící ciferník – a básník není vlastně nikým jiným než rybářem času („Kdyby tak lidé ruku / již se loučí, mohli pak třeba / nechat rybářům / ať na to chytají), rybářem nadále doufajícím („i s vlasem mezi zuby pořád víme, / co je to šírost naděje.“), ale přesto již dávno odsouzeným k nezdaru („A my to nezměníme, pstruzi v kamenech, / (...) křížácké vojsko tak jak tak / zůstane u svých ryb, / my ještě tak se mstít / za tyhle konce třpytkou“). Ryba žijící v řece je pak symbolem tohoto marného úsilí ve světě, v němž je nám zrelativizována i základní konvence jednoty času a prostoru: (Hodiny v řece // pane, / viděl jsem pstruha přejet ciferník / a ukázat půl šesté... // Někdo tu utopil svůj čas (...)/ a voda... / jako by měla něco s Einsteinem“). Pointou pak může být snad jen patetický výkřik, vedený zoufalou snahou po uchopení aspoň nějaké elementární jistoty ve světě plném necitelnosti, přetvářky a disharmonie („Jenomže člověk pořád není platejz, / přátelé“). Ryba však mlčí a básník může tuto pustou bezútěšnost života překlenout snad jen přijutím závazné, nedělitelné a nadčasové odpovědnosti „bez konce“ za básnické slovo a osud člověka ve vztahu k celému makrokosmu.*

#### HODINY V ŘECE

Pane,  
viděl jsem pstruha přejet ciferník  
a ukázat půl šesté,  
ale já vím, co vím:  
Někdo tu utopil svůj čas.  
Brousí tu třeba kolem roští  
už dvě stě roků,

a voda,  
voda to pořád bere do ruky,  
jako by tomu rozuměla,  
jako by měla něco s Einsteinem,



pane, teď vážně,  
kolik ten chlap má,  
když čas má v řece?

Napřáhnem kladivo  
a jiskry, zvyklé na nás,  
vyletí někdy o setinku dřív,  
spustíte paži  
a země, zvyklá na nás,  
už napřed chystá z hlíny nový sval,  
kterým nás jednou ponese,  
člověk má s sebou tělo,  
tělo má s sebou čas  
a všechno to sem patří.

Ale ty hodiny v řece,  
pane,  
od toho radši dál.

Mají tu někde chlapa s věčností,  
a věčnost, pane,  
pendlovky chovat na semeno,  
to přece může napadnout jen vodu.

*(Hodiny v řece)*

## **ZÁTIŠÍ S RYBOU**

*Karlu Tomáškoví*

Byla tak placatá,  
že snad i zaživa  
mohla a svedla bydlet na stěně.  
A jejím okem, jedním tlustým okem  
bývalo vidět rovnou do moře.

A moře čekalo, to moře za obrazem,  
mušle a trojstěžník a nůž.  
A my se věšeli na uzdy oblakům,  
počkejte, koně!

Počkejte, koně... Co bys neopustil  
pro svoje moře? Jen ty roky,  
jenom ty roky přijdou na jablko s klíčem  
a ježka do bot,  
ruku do žaludku,

zátiší s rybou u nás doma na zdi  
visí si a visí.

Jenomže člověk pořád není platejz,  
přátelé.

Člověk má obě oči zepředu  
jen kvůli naději,

a kvůli naději má svět.

*(Hodiny v řece)*

K VEČERU JSME PADLI NA TAH PSTRUHŮ  
a Dunajec se hledá s malým řinčením  
v samých šavlích, na borovici krev,  
po polském břehu vleče kůň  
slunce ve třmeni, bubeník padá  
a jatagany ve vodě se lesknou.

A my to nezměníme, pstruzi v kamenech,  
že Jagello povolal Tataříny,  
křížácké vojsko tak jak tak  
zůstane u svých ryb,  
my ještě tak se mstít  
za tyhle konce třpytkou,  
a oni táhnou dál  
a všude mělko jako v dušičkách,  
tak na tloušťku rybí pravdy:  
Mlčet  
a nedívat se po mrtvých –  
budeš muset dlouho mluvit nahlas,  
drží se to nad vodou jako nákaza  
a nevíme, kdo se ptá tím mlčením  
a nač, a co teprve jestli odpovídá...

*(Země přibližných)*

## KOLIK JE JEŠTĚ NA SVOBODĚ STŘÍBRA

Řekli mi, jen dobře zaseknout, okouni  
hlady zpívají, kdypak naposled  
jim kápnul rytíř? Lorelei se dávno  
češe do vany, a to pak berou  
prostě na všechno.  
Copak my taky léty neslevíme?

Slevujem ze stříbra,  
slevujem z křehké modré oceli,  
z jaké se dělá vážka a za večera hrom,  
a z celé spousty nevojenských věcí,  
Lorelei, pravda, už třetí rok  
chycená dobře na svém kanapátku,  
dostává smutné oči  
ze zoo. Leč –

– řekli mi, to jsou řeči, okoun na másle  
je okoun na másle. Žranec  
k pohledání. Chce to jen zaseknout,  
trochu se plácá, ačkoli  
by to měl rozumnější počkat,  
až co bude.

A přece,  
lajtnanti čeřene a pravoúhlých zdí,  
kolik je ještě na svobodě stříbra,  
můj okoun stojí proti vodě  
u spodních, černých blesků z vrb  
a vodu polyká, a je to k uzoufání,  
lajtnanti navijáku,  
jakoby druhý dech:

I s vlascem mezi zuby pořád víme,  
co je to šírost naděje.  
A v tváři jásajíce  
(už víme, že i tak vypadá strach)  
polykáme svoji smutnou vodu.

*(Země přibližných)*

## I MEZI KAMENY

V rybách a paprscích je dávno zamčeno.  
A lesy omotané drátem...

Nad holou strastí nahé rameno  
luny nestydaté.

Kam stačíš hlasem  
mlč okolo mne,  
má blízká.

I kameny jsou neskromné,  
v kterých se stýská...

*(Mezery v paměti)*

## RYBÁŘSKÁ

Dvě opice u moře  
vylovily úhoře,  
úhoř je pak honil  
bičem po dvoře.

Hodily ho zpátky,  
řekly, že byl krátký.  
Že prý si ho nechají  
na vánoční svátky.

*(Brundibásně)*

## O PYŠNÉ RYBĚ

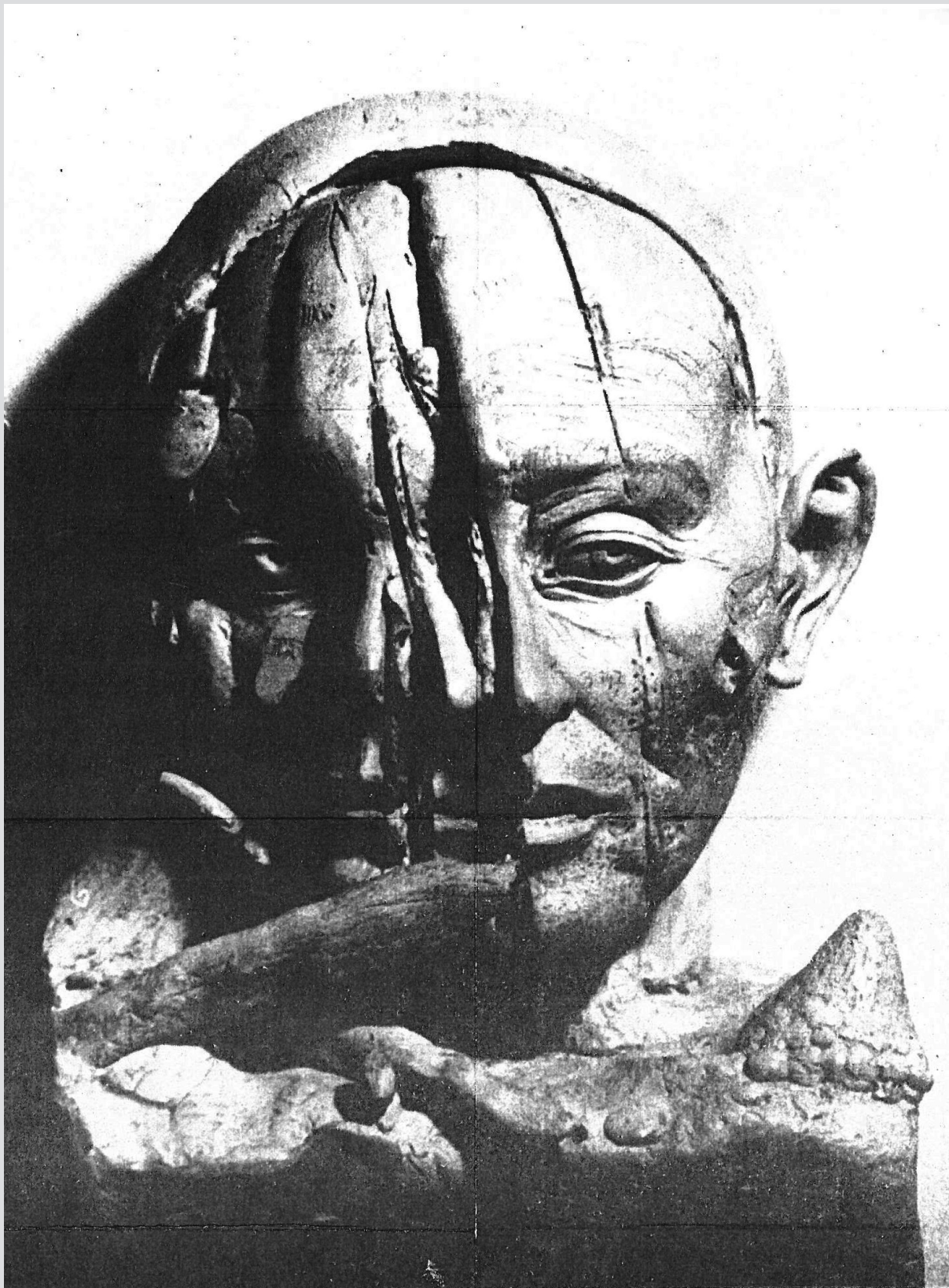
Jedna ryba  
našla hříba,  
a to byla velká chyba.

To máš takhle: Žádná z ryb  
neviděla zblízka hříb.  
Každá civí, oči valí,  
jako by se hříba bály,

a ta ryba,  
co má hříba.  
nikomu se nevyhýbá,

starší ryby nezdraví.  
Hříb jí stoupl do hlavy.

*(Brundibásně)*



**THEIMER**

**DESSINS & SCULPTURES**

**10 MARS - 9 AVRIL 1973**



WILLIAM HOGARTH, 1697-1764  
*Painting by himself, c. 1757*  
 NATIONAL PORTRAIT GALLERY (289)  
*Copyright*

Printed by Raithby, Lawrence & Company Ltd, Leicester and London

[illegible]

lik x mita se e se

liše se mi ta sece se.  
Ted snad vyjetím nějake prady, <sup>chtěl bych</sup> <sub>tr. poslat nějaky</sub>

53



### ODEŠEL

Krvavé prostěradlo  
po něm zůstalo  
ale jak zajímavě vyprávěl  
o mrtvé dceři známého  
i vyhazovu z práce dalšího vrstevníka  
jako by modlitbu obcházel  
donášením na svět

včera přišel domů opilý  
rifle nad koleny  
a čelo šrafované jako by přemýšlel  
kudy projít u dveří do koupelny  
pohoří Karákóram

ach ta slepá vrstevnice  
otců – svitovců

\* \* \*

Mladý Ondra  
na něhož letěly bez rozdílu věku  
dělal v pivnici Přerovanka číšníka  
byl to dobrý pingl ano  
než ho jednou ráno  
uklízečka našla za barem  
s padesáti bodnými ranami v těle  
zmizela flaška finlandie  
a snad pár stovek  
kvůli ženské udělal to  
manželce co mu prý s Ondrou zahýbala  
místní taxikář  
který dřív jezdil se sanitkou  
– Každý ví že to byl Ruda  
dokonce se k tomu ožralý přiznal  
ale policajti nemají důkazy –  
brečel u našeho stolu provozní  
a za pár dní ukončil  
živnost

Ruda je štamgastem u jeho nástupce

## NA ŠVESTKÁCH V NĚTČICÍCH

(strýcům)

Rodinné těsto řečí kyne  
rozložení na igelitech  
přebíráme  
– Mám skvrny na játrech –  
rozdává strýc Milan po štamprli  
– Mladý Blecha se zase ožral – čabrá  
– Pučil si od fotra megana  
a trefil starou lípu  
a ta spadla na barák  
jeho staří museli prodat domek  
a odstěhovali se do podnájmu –  
posledních pár švestek  
tak na baladu

a hned k dalšímu stromu  
Mílovi Kerbrovi co za Olomouc hrál  
na hrotu i proti Juventusu  
a teď pro něho do klempírny chodívá  
žena aby zas neusnul  
na ubrusu

zatřesu korunou  
a do trávy padá hnízdo  
kámen nůžky papír Tonda  
kosti tiše křupnou  
kurva

švestky pracně  
ale strýci se sbírají hůř  
a kromě postupných změn zjevných  
vnímám už i stehy v hlavě  
svačíme v trávě

– Lidovci chtějí napařit bezdětným vyšší daně – nahodí strýc Staňa  
– Musím se s vámi podělit o své dojmy –  
uleví si dlouze Pepa  
který si s Věrkou brával  
bráchu i na dovolenou  
a on od nich  
zalepený od štěstí  
nemohl nikdy odejít  
– Víru ze mě vymlátil náš farář čaganem  
řezal mě po zádech a řval  
že můj děda musí být ďábel  
protože je komunista –

nakládá Tonda  
co v šedesátém devátém emigroval  
s Mařkou do Rakouska  
pytel na vozík

na rovinaté Hané  
v závětrří rodiny  
foukáme si modřiny  
a vracíme se až za tmy

pár sousedů vyšlo  
místo hvězd

\* \* \*

Pan Burša  
náš soused a fajn chlap  
začal před důchodem na prášky  
na prokrvení mozku  
nezřízeně pít  
anebo jen tak vypadal  
možná stačilo na ty tablety  
pět piv  
a bloudil kolem paneláku  
prochcaný a usměvavý  
ochotný každému zazpívat  
a jeho žena  
s velkými ňadry  
alespoň se mi tak ve výtahu periferně vždycky zdála  
rudla taky

než pobledla jednou zrána  
mrtvicí muže  
zasněžená

## TENKRÁT NA SÍDLIŠTI

A ještě jsem se do tebe víc zaklesl –  
pamatuji si na tvůj ironický úsměv  
pošklebek jak jsi stála opřená  
o cihlový sloup u zrušené samoobsluhy  
naproti rozbitým a postříkaným  
výlohám

na tvé hnědé vlasy v culíku  
pootevřené rty  
náruč dokořán  
padám do tebe  
pravou rukou podebírám  
vypasená prsa volně ložená  
pod bílým svetříkem  
zespodu přes rifle  
náhle

– No no no – ucítilas to  
i přes ty vrstvy  
z výprodeje

a náhle jsi jak biletářka v kině  
a ať už nešustím

## ZJARA DNE

Zakrýváš si břicho šátkem  
protožeš přibrala  
dalšího chlápka

klidně ale nastavuješ půlky  
nikdy nejsi celá  
vycvičená od manžela  
v jehož korzetu  
hledám zip

už bušíme o sebe

odpuštění bývá  
na závit?

## PARAGON NA PERGAMENU

Na počátku bylo slovo  
a pomalu se vysvlékáš  
ve dveřích

nevyfutrovaný hřích  
oblastní klepání  
sousedů na stěnu  
z kartonu

ale možná ještě blíž  
je mi umírající babička  
s kůží tenkou jak kopírák  
tetování jí vyfoukáš

– Už jdeš? – ptala se mě onehdy

– A máš co na sebe?

aha máš

ruce

nohy

takže všechno je v po... – rozkašlala se

– v pohádku –

Ukázky z tvorby **PETRA ŠTENGLA** pocházejí z jeho knihy SPAM / SPOJENÉ KARTÁČOVNY, BLEDEMODERNÍ KRÁLÍČEK (bmk :) A VELKÁ LŽÍCE vydané před koncem loňského roku. Jde o experiment. Všechny texty v knize patří Štenglovi, polovičku si jich ale nechal převést překladačem google do haitské kreolštiny a zpět. Tím dostaly zcela nový tvar: vesmírný, surreální, absurdní.

*„Zajímalo mě, jak by asi tento neojazyk, tato řeč ‚talkujících‘ mrňousů Krištofa Kintery, jak by obstál vedle klasických textů, či naopak, jak by obstály klasické texty vedle něj? Výsledek nechť posoudí laskavý čtenář sám,“ píše v úvodu knihy Štengl.*

-ML-

### PŘEDMĚT: NEOPĚTOVANÁ LÁSKA

Neopětovaná láska může vyústit v chování fanatika, takový jak kráčet a dokonce zobrazit nepřátelství k předmětu touhy. Je-li láska, je odmítnuta. Tyto druhy chování mohou vést postiženou osobu být viděn jak „zvrhlý“ nebo do loser rozsahu, prostě „creepy“. Naopak, neopětovaná láska také byla inspirace a téma pro mnoho velikých děl umění. Takové práce mají skýtanou naději a inspiraci k zhrzeným a romanticky nakloněným po celá staletí. Zda zvláštní případ neopětované lásky je interpretován pozorovatelem (nebo objektem lásky) jako moučník bytí, nebo creepy, je komplexní a subjektivní záležitost.

Za to, že v lásce je mučivá a neopětovaná, to může současně být zdrojem velké radosti, někdy poskytovat milovníka, jindy pocit seberealizace pro mít někoho v lásce, dokonce ačkoli tato láska není zpětná. Milovník může cítit toto uspokojení jako hodnotu, citový nátlak, musí však trpět. Mohou upřednostňovat zůstat v lásce spíše, než přesunout se.

Ačkoli neopětovaná láska může trvat velmi dlouhý čas – mnoho roků, nebo vyrovnat dekády –, pocity milovníka obvykle dojdou na rozbíjející se místo, zatímco oni pokračují a prohlubují se. Láska typicky konce jeden, když milovník přijme podobnost od miloval, pocity opadají, milovník uzná, že jeho pocity budou nikdy zpětné, neboť milovník soustřeďuje jejich oddanost k jinému, více reciprocative, a namítá.

### PŘEDMĚT: V DOBĚ

V době, kdy nám sotva začalo pod nosem a na bradě rašit nesmělé chmýří, musel se Kája Synek holit břitvou. I tak se mu už odpoledne na bradě a lících vždy černalo hrubé strniště. V jeho případě nešlo o žádného notorického propadlíka, jak tomu bývalo zvykem u našich sezónních světských spolužáků, jen byl zkrátka poněkud fyzicky předčasně vyspělý. Nosil šedé vysloužilé tesilký s oleštěnými koleny a podomácku pletené vesty, takže to mohlo vypadat, jako by se mezi školní mládež zatoulal některý z rodičů. Je jasné, kterou lidovou písničku z hloubi duše nenáviděl. I když jinak hudbu miloval. Hrál na klavír a chystal se vstoupit do učebního oboru opravář a ladič varhan.

O velké přestávce se muselo povinně korzovat po chodbě. Jako muklové na věžeňském dvorku kroužilo zblblé žactvo v bezcílném nekonečném kruhu. Třídy byly zamčené, aby se nějaký vyuk nemohl před zdravotní procházkou schovat. Nad celým tím tyjáním bděl učitelský dozor. Většinou učitelka, pro tu chvíli dozorkyně, poněvadž už tehdy bylo mužských zástupců učitelského sboru pomálu.

Kája jednou při bůhvíkolikátém kolečku dostal nápad a ve vhodné chvíli (dozorkyně se taky přece jen musela někdy dojit vyčůrat nebo do sebe rychle hrknout vystydle kafe) se zavěsil spolu s několika dalšími za lokty; prudce vykopávali nohy napnuté v kolenou, hlavy strnule otočené ke straně, dupali, až se škola otřásala, a na Kájův povel s výkřikem Sieg heil! vymršťovali pravici.



Soudružka učitelka Plíhalová byla přiměřeně hysterická učitelka středního věku, kovaná a zapřísáhlá komunistka. Celou její rodinu měli na svědomí nacisté, všichni její nejbližší a drazí nepřežili koncentrák. Komunismu, socialismu a straně byla beze zbytku oddána celým svým srdcem. Sovětský svaz opravdu milovala, několikrát zemi zaslíbenou navštívila a ráda o ní vyprávěla. K Sajuzu a Rudé armádě cítila vděčnost za porážku fašismu. Šedesátý osmý vnímala jako pokus reakcionářů o převzetí moci.

Když v kabinetu zaslechla dupot a sborové řvání Sieg heil!, nemohla uvěřit svým uším. Cukla sebou tak, až si polila halenku vystydlou kávou nejlevnější značky Standard. Vyrázila z kabinetu, a když vyskočila na poslední schod, stačila ještě zahlédnout vztyčené pravice a řadu rozjívených pubertáků se Synkem uprostřed. To už jí ale hlas přeskakoval rozčilením.

„Synku! Ty jeden, ty...! Co si to dovoluješ?! Co to tady...? Okamžitě do ředitelny! Tohle je okamžité vyloučení! Dovedeš si vůbec představit, jaké utrpení, jaké zločiny! Víš ty vůbec, jaké hrůzy se děly v koncentráku? Dostaneš trojku z chování! Do pastáku patříš! O to se postarám! Taková jako ty nemaj mezi slušnejma lidma co dělat!“

Ani tehdy, v pětasedmdesátém, nebylo tak snadné zbavit se nepohodlného problematického žáka. Kája Synek byl jinak tichý melancholický chlapec, dobře se učil. Vychovávala ho babička. Rodiče, kterým by hrozilo odebrání synka do pastáku, neměl. A babička? Ta nechodila ani na třídní schůzky a do ředitelny, kde se řešila jeho trojka z chování a podmíněčné vyloučení, se nedostavila. Já už jsem na takový věci stará, musíš poslouchat, Kájíku, říkala Kájovi a ten jí odpovídal: já vim, babi, já vim. Celý učitelský sbor věděl, že soudružka kolegyně Plíhalová je poněkud přecitlivější. Soudružka učitelka Plíhalová byla také předsedkyní stranické organizace KSČ.

Kája zůstal. Však už také do konce jeho povinné školní docházky zbývalo necelého půl roku, tak proč situaci zbytečně hrotit. Kluk za chvíli vypadne ze školy a hysterická Plíhalka se uklidní. Jenomže kluk se pustil s Plíhalkou do války. Nebylo možné doufat v to, že se ti dva někde ve školní budově nepotkají. Při takovém setkání vždy Kája jen šeptem sykl siii, jen neslyšně pohnul rty. Jen naznačil pohyb vzpřímené pravice, aby ho pak ladným obloukem dokončil pročísnutím vlasů, jen aby mírně dupl nožkou, Plíhalka okamžitě startovala. Vždyť ten kluk je nevinnej a Plíhalka magor! Ona ho jen vidí a už ji to bere! Byla čím dál hysteričtější. Hlas jí přeskakoval a rudá ve tváři stěží popadala dech. Nemohla pochopit (a kdo by také mohl), jak někdo může dnes, v době hlubokého socialismu, v míru, po Osvětimi, po Lidicích, po všech těch statisících umučených a padlých a po všech hrůzách války, jak jen někdo může...

Nejdřív to bylo pár dní, pak týdnů a nakonec se z toho vyklubala dlouhodobá indispozice. Nervy, no jo, nervy, to je svinstvo, pokyvovali hlavami kolegové a kolegyně, když hleděli na opuštěnou židli soudružky kolegyně Plíhalové ve sborovně. A to je vážně celou dobu v Bohnicích? A neměli bychom ji navštívit?

Když Plíhalka zmizela ze scény, když se její hysterický jedák přestal rozléhat školními chodbami, přestalo Kájou i jeho kumpány to šaškování bavit. Přišel konec školního roku a s ním i poslední prázdniny.

Občas jsme se pak s Kájou vídávali, bral nás do pražských kostelů, až nahoru, na kůr, kde měl právě rozdělané varhany, všude kolem sebe poházené úzké cínové píšťaly, jak se jen v tom sakra, Kájo, můžeš vyznat? divili jsme se. Hrával nám Bachovu Toccatu a fugu d-moll, ale taky rokenroly a Deep Purple. Taková preludia ty kostely ještě nezažily. Plíhalku si prý nakonec k sobě vzala dcera. Tak jí bude líp než v tom blázinci, vždyť tam se o ni vůbec nestarali, no to je hrůza, jak tam s těma lidma zacházej. A Kájovi nebylo ještě ani osmnáct, když se na kůru v jednom z těch kostelů oběsil.

---

*PETR ŠTENGL se narodil 9. října 1960 v Praze, kde také žije. Básník, prozaik, vydavatel. Roku 2005 mu v edici Psího vína Stůl vyšla sbírka Co říkal Zouplna. V nakladatelství Petr Štengl vydal v roce 2010 knihu 3+1. Loni spatřil světlo světa experimentální soubor textů SPAM / SPOJENÉ KARTÁČOVNY, BLEDEMODERNÍ KRÁLÍČEK (bmk :) A VELKÁ LŽÍCE, jenž vydalo JT's nakladatelství. Petr Štengl byl v letech 2006 až 2011 šéfredaktorem časopisu pro současnou poezii Psí víno.*

Pensione CALCINA

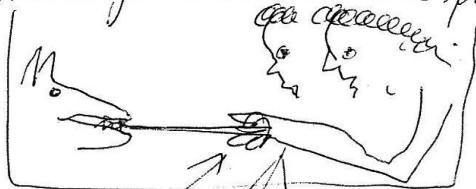
19 listopadu 1974

ráno Benátky

Zatím al GESUATI

Milý Jaroslave,

neříši pakliže, myslím a myslím jsem na Toou  
Zorandovský křehotný nástka - sedím před hotelem Calcina  
(hude po několika let jechal Jaka Raskin) - proto ten  
suparý godřep v písma, dělá to plovoucí přímice  
něco hotelu; o něco větší než v Rozmarině a lež  
d Vančury - jsem ženáč, brzy snad budou děti, Laurence  
e + Páně práce - já jsem v Benátkách a práci  
lves snít sluníčko, víra jsem si dala dvě prohlídky  
brat od Carpaccia



viš ty dvě dárky co jim pos  
faktne obžek, uvidím v sítěch.

ale vše to je na nástka a  
v práci umavěného trápení  
já jsem to spáčil a dal jsem  
do toho ještě ty tři sapas 30tůka.

le selé - veselka, chytěl jsi - jel jsem pro něco 25 let  
- než mě řeky - cestou jsem našel 5 pravěků hřebů - a  
radnici mnou proběhl stěže, ale pro neochotnost  
ona krátem Měčtému vlast soukromí, ještě něco

• přetrvalo všechna polecená řízení - proto Vlado dykovo  
- vše o jak čim svobodou (připal bych Ti malou  
epizodu sčítka lásky - ale končí - Rossana  
přelá.

Tvoj Jan



Tête paysage, 1972-78, 39×16×20 cm.



Miší Yaroslave,  
 není to chýba celních, ale láčnost kamarádů,  
 mrtví mne to, jeněvadť jsem Ti poslal kompletní  
 karta lag lichněle a ještě jiné různé věci.

1978 - sobota v Lombardské  
 ulici - při  
 30. prosinci 1978.

Sedím v mē Páňské díře a dítám  
 novoroční pořádek a vblane chystám spousty  
 plánu, ale stárnutí nemá člověka fu  
 hloupou vůli, jak to bývalo v letech  
 kdy jsi na pivaře modeloval a Primr-  
 Přeherosoval sa dřevěni - a ty Jorda  
 jsi maloval prsouodní obrazy v bíčlově  
 Beletěm posadit a já Te obdival a šánil  
 Ti Tvůj Gogolovshon duši - La ruche  
 des peintres.

BONNE ET HEUREUSE ANNÉE  
 Un humoriste chinois récemment réhabilité disait  
 qu'il voulait « servir le peuple en le faisant rire ».  
 Marine budu malovat ori go nověm roce natě fela  
 šenstě v romantické přírodě.

Li ba' Váš oba Yithu Ivan  
 i Tebe

LUCCA  
 S. Michele - Veduta aerea  
 S. Michele - Aerial view  
 S. Michele - Vue aérienne  
 S. Michele - Luftssicht

Věra jsem vyfoval  
 Tě láme, mám  
 a Tě já malou  
 přikorně

Ráno jsem  
 sedával na tomto  
 náměstí usrkával  
 kávu a někdy  
 myslil na Tebe.

— mrtví mne to  
 jeněvadť jsem  
 Ti poslal kompletní  
 karta lag lichněle  
 a ještě jiné různé  
 věci.

Aerfoto Buga N 54231 - Concessione N° 725/70

folometragrafica  
 bologna

Ediz. RENZO SANTORI - Lucca

Jaroslav, Italia 14. 1. 1981

sedím v trattoria Mario - Firenze,  
a dívám se láhev červeného, fattoria  
casenuove. Dnes večer se vracím do  
Paříže (noční vlak a lože) byl jsem v Luce,  
kde dělám projekt pro vrábku co vyrábí  
Martini Rizzore - a bílé prostě vermouth,  
opustil jsem služebnictvo a vydechnul  
si u kamaráda VITA malíře (co má havu  
jako Kovanda) v karare, Massa Carrara.

3/4 kde se láme ten kararský  
mramor, je ve straně a jeho  
bratře je starostou toho města a také  
ve straně, jedlo se, oliva čerstvě  
spadlá ještě nezčernala, šutánky jak  
u nás a vaření boněží jako u nás  
na Moravě. Pak jsme byli ve zdejší  
Myslivci - přišlo a pilo se,  
vracím se do Paříže, kde se sejdím  
s mojí bývalou ženou, která mi  
vzala - ukradla, všechnu knihu  
obrazů mojí ruky a mou malou sbírku

FIRENZE - Basilica di San Lorenzo  
Donatello - Pulcino, lato con Cristo al Limbo

A.801

Printed in Italy

obrazu - liběťe, Jan

### NĚKTERÉ MÉ NEJSTARŠÍ DIÁKY

Marc Chagall ve stáří, aby si neponičil podhoubí vzpomínek, do svého rodného Vitebska se už podívat nechtěl. Já sice bydlím ve Zlíně jenom na vedlejší kopci, než je moje rodná Letná, na Lazech, ale už si nepamatuju, kdy naposledy jsem v té dělnicko-úřednické kolonci mého mládí byl. Bylo to před deseti lety, kdy jsme s malířem Josefem R. chtěli zdokumentovat všechny bizarní šopky a besídky podpírající, tak po chagallovsku, skoro všechny baťovské čtvrtomky, půldomky a jednodomky?

Až nedávno přišla za mnou jedna dáma, že její manžel o mně pořád všude čte a že by se se mnou zase velice rád sešel. *Kde bydlíte? Na Letné.* A já jsem jí nedopatřením dal svůj telefon. Ačkoliv jsem věděl, s kým budu mít tu čest, protože člověk se časem zas až tak nemění. Načež mě asi po týdnu prozvonil. Jestli k nim můžu dvanáctého přijít. Nemůžu, dvanáctého se žením. Ale za čtrnáct dní po dvanáctém by to možná šlo. Za čtrnáct dní po dvanáctém že tady nebude – dělá Alsasko-Lotrinsko; bude na bienále Best of Riesling. A co další týden? Nemůžu zase já, v Halenách jsou zaječí hody.

Kývli jsme si, až mně slíbil, že mi ukáže svou sbírku obrazů. Ale ať přijedu trolejbusem. Abychom si mohli dát nějaký drink. Novomanželku ať neberu. Až příště.

Znalec Letné a strážce pravdy v mých knížkách, bývalý sprinter Vaníček, určitě pozná, na které zastávce jsem vystoupil a kudy jsem k svému hostiteli šel: Za tamtím keřem mě zvedá do své úrodné náruče paní Javorová, mám tři roky a je to pro mne zážitek, který si pamatuju dodnes, byť se mi už rozplynul do jakýchsi modrých tvarů a laskavého tepla. Javorovi se pak odstěhovali do Sezimova Ústí. Na jejich místo se přistěhovali Jelenovi. Paní Jelenová byla u mojí maminky vždycky jenom tá, nanejvýš tá fuchtla. Její muž dřel v dolech na Ostravsku a tá fuchtla s „točavou“ kabelkou a v oranžovém kožichu si to často štrádala kolem našich oken na trolejbus, na hotel Společenský dům. K ní pak po stejném chodníku často chodívali neznámí často se rozhlízející muži. Z těch svazků se narodilo něco, co přechovávali v kočáře a oč pečovala především moje spolužačka Máša Jelenová. Hubená, ustaraná už v dětství, a prádlo měli nepěkné, šedivé, nové skvrny na plínkách překrývaly se s těmi bývalými. Pan Jelen byl vrásčitý čtyřicátník a já ho ještě na jednom diáku vidím, jak nezúčastněně u toho kočáru potahuje z cigarety.

Naproti Jelenům bývala vdova Kühnová s třemi dcerami. Prvorozená se provdala za brýlatého pana Grocka, který si jako svatební věno přinesl krabici knih. Předsvatební noc ale strávila nevěsta s obchodním příručím P. v konzumu na Krátké ve skladu na pytlech mouky. Vdova byla stručně řečeno „hlavazadelzem“ silnější postavy. Když se však vymódila, když si ještě na asfaltce srovnávala sukni, jestli jí netrčí někde vzadu kombinačka, stručně řečeno mnohé oko ji zpoza záclon v okolních oknech sledovalo... S podobnou kráskou jsem ji kdysi viděl U Malotů v „Akvárku“, jak se jim na klínech hnízdí dva mladíci. Strašné hahaha, velikou legraci z toho měli ti drobní mladíci. A ve čtvrtomku na křižovatce ulic Krátké a Delší, Vaníčku, stará paní Klíčová akorát vaří nedělní oběd a tlučte smetákem do stropu. A volá nahoru na dceru, aby už toho souložení nechali, že jí do polívky padá omítka. Kdy jindy než v neděli dopoledne to mohlo být, protože v sobotu se ve Svitě ještě pracovalo...

Což jsem se určitě dozvěděl u nás doma. Maminka byla švadlena a šila pro ženské z okolí. A já, jelikož jsem měl odmala na některé věci velice růžové ucho – však mě maminka často při zkouškách zaháněla, protože některé zákaznice, když se dostaly do ráže, dovedly o *tom* vyprávět velice poutavě –, jsem si vždycky našel záminku, abych si vyslechl podstatné: která ženská dává tomu svému jenom po výplatě anebo jak tá a tá přebírala muže své dceři nebo jak starý Čáp, co má za manželku tu sušinku, tu vychovatelku ve školní družině, je pořád vylepený v okně a tváře si červení papírem od cikorky a z vlasů že mu ořechový olej jenom teče, a když jdou mladé ženské od Baťů z ranní směny, tak se tam v okně vždycky za cosi táhá...

Ten můj bývalý známý nebydlel ani v jednodomku, ani v půldomku, natož ve čtvrtomku, ale na parcele za plotem z fialově napuštěných zašpičatělých desek nejmiň sto osmdesát na výšku, a sice ve dvou domech přestavěných ze dvou půldomků. Jeden, jak mně hned u vchodu řekl, pronajímá studen-



tům z UTB, ten, co zdědil po rodičích a v němž měl v dětském pokoji blahé paměti i ateliér. *Úderem dne a hodiny, kdy jsem odešel do důchodu, odešel jsem i z ateliéru a už jsem se ke své výtvarné činnosti nikdy nevrátil. A přitom třeba moje obaly jogurtů, které jsem dělal pro agrokombinát Čubovice, no, co ti budu povídat.*

Ale teď že už jenom cestuje. Loni dělali s manželkou Karibik, pak Island a před zimou se ještě byli ohřát na francouzské Riviére. Obul jsem si návleky a řekl jsem mu, že na svůj věk – *Kolik ti je? Sedm-desát pět.* – vypadá skvěle, žádné břicho. Ještě víc se ve svých bermudách vypjal. *Tam bys na plážích s břichem moc neuspěl, a pak – my bohatí jsme chudí.* Řekl jsem, že jsem byl předloni v Rus... *Každým rokem jsme venku nejmíň třikrát čtyřikrát, máme v zahraničí už spoustu přátel, nedal se vyrušit. Posad se. Chceš víno, anebo Jeníka Chodce?*

Zapadl jsem do křesílka. Dobře vychlazenou müllerku z Blatničky rozlil do jemně gravírovaných skleniček a hned mě sprdl, jakže to držím takový poklad: *Sklítku na víno přece držíme třema prsty za stopku! To víš, my z Lazů zvyklí na hořčičáky,* jsem se snažil zakrýt svoji neomalenost a vzal si chlebiček, který měl na sobě vysoko rozkvetlou šunku. A pochopitelně hned mně ukápl o majonézu na flísku.

Utřel jsem se, on dělal, že nevidí, a „šli jsme do těch obrazů“. Většinou adjustovaných v těžkých zlatených rámech. Portréty měly krásné pletě, nosní dírky bez polypů. V zimních krajinách se krásně prášil sníh, zadumaná zákoutí lesních tišin rentgenovala kalná slunce, na nočních výjevech se v bažinách mezi divokými prasaty válely ještě skrojky měsíčků.

V ložnici velikosti hangáru měli kazetový strop, uprostřed krápníky; na jednom visel křišťálový lustr, který by zabil. *Za totáče jsem za něj dal škodovku.* Na stolcích svítily staré telefony a na komodě z osmnáctého století poskakovala děvčata v porcelánových spodničkách, shýbající se k porcelánovým hlávkám zelí; dámy v krinolínách necudně ukazovaly pasáčkům kotníky svých nožek a zajíc, který nesl na zádech v koši veliké vajíčko, měl porcelánové chloupky i na usmívajícím se rozštěpu. *Co tomu říkáš?* Z dalších exponátů mě zaujalo několik starožitných hodin. Na jednom si mosazná figurka vrtala kolínko. *Vždycky když dovrtná, odbije hodina,* řekl.

Po prohlídce jsme si opět sedli mezi chlebičky. Chtěl jsem něco říci, ale dozvěděl jsem se, že vždycky už při snídani pečlivě studuje televizní programy, aby věděl, na kterém kanálu co kvalitního večer dávají. *Večer u nás patří televizi a soboty věnujeme přátelům. Takže kdy zase přijdeš? Příští sobotu od šestnácti hodin by to šlo, ale další víkend jsme na zájezdě v Londýně, takže leda až po dvacátém třetím...,* listoval v hlavě z paměti a velice se divil, že celý podzim asi nebudu mít čas.

U dveří jsem si sundal návleky a vypadl do tmy. Poprchalo, naštěstí zastávka trolejbusu byla krytá.

A za jednou šopkou, Vaníčku, se na mě díval Nadin nahý prs – a mně je akorát sedmnáct a Naďa je o dva roky mladší a učí se manipulankou ve Svitu. Uhříky na nose má zasypané dětským pudrem a toho prsu se bojím dotknout. Ve skalce za cestou, po níž možná přijede trolejbus, můj tatínek akorát vytrhává plevel. Ve skalce, která už neexistuje. Místo ní je tu parkoviště nejmíň pro tři auta. Nad tou skalkou zjara trolejbusy vždycky přibrzdňovaly, aby se cestující mohli pokochat. Pan Kratochvíl, řidič trolejbusu, v civilu adventista sedmého dne, býval častým tatínkovým zákazníkem. Za květinu nám nosil hrušky. A za kuchyňským oknem přímo naproti Walda Stiksů cosi míchá. Nejspíš to bude štolverk, naše dětská náhrada za bonbóny. Z mléka, krystalového cukru a poválečného margarínu, v kapse mně pípl mobil *Dobijte si TWIST a pokazde dostanete odmenu Treba za dobiti za 300 Kc budete 4 týdny volat v cele nasi siti od 19 do 7 hodin zdarma.*

Prší čím dál víc, trolejbus nejede, zalézám tedy hlouběji do zastávky; přicházejí dvě ženy. Deštníky si nechávají otevřené i pod stříškou a mladší té starší říká: *Teď už je to lepší, co mně Lada toho robertka předělal na adaptér, ale předtým sem měla děsnou spotřebu batérek, paní Kocveldová...*

Nic se na té Letné nezměnilo.

*A s Ladú je to teď lepší aji v posteli než s Milošem. Akorát že on není úplně zdravý. Toť sme to spolu dělali normálne na lůžku, on na mně ležál a naráz cítím, že mňa cosi tlačí v zádoch. Tak sme sa podívali, a on to byl Ladův zub, on má totiž paradentózu.*

Trolejbus přijel, dveře zívly, byl skoro prázdný. Ani nevím, proč jsem se postavil hned za řidiče. Že by ze zvyku z dětství, že vpředu se vždycky dalo něco nového uvidět?



## LISTOPAD

Práce korektora v takové obvyčejné provozovně, která tiskla stovky různých formulářů, věstníky, plakáty, viněty, kdejaké závodní noviny, parte i šestijazyčné katalogy, byla tupárna. Zkontrolovat třeba na jednom archu pětadvacetkrát vysázenou výdejku, v ní stovky písmenek, čáreček, pomlček a číslovek, a to vše často v nonpareilu (menší je už jenom diamant), bylo k oslepnutí, ale upřímně řečeno, práce ve výkopu by byla horší. Koneckonců, někdy se dalo nad nějakou tou korekturou i zdřímnout, obalamutit mozek mikrosnávkem. Navíc měl člověk nohy v suchu a dvacet minut na svačinu.

Jak jen to bylo možné, a skoro za každého počasí, jsem chodíval posvačit do centra. Do mléčného baru v ulici Vítězného února anebo do Rybeny na Revoluční anebo do Ovarbaru alias ke Třem šňupkám na náměstí Míru. Pět minut cesty tam, deset minut jídlo, pět minut zpátky. Ale člověk se protáhl, nadýchal vzduchu, prohlédl výklady, někdy potkal známého...

V mléčném baru jsem si dával většinou vaječný řízek a kakao, vajíčko v aspiku anebo salát z volských tlam, ten býval také levný. V Ovarbaru polévku prdeláčku a v Rybeně pro změnu rybí. Vždycky jsem chtěl hustou odspodu. Tři čtyři rohlíky k tomu – a žaludek ve vatě.

V mléčném baru jsem se občas potkával s panem Paprskářem, který měl hřívu jako Beethoven. Jako dítě jsem k němu chodil na hodiny houslí, čili si mě moc dobře pamatoval. Pan Paprskář – druhý violoncellista ve Filharmonii pracujících v Gottwaldově – velkou gáží zřejmě nepobíral, navíc se pozdě ženil, měl dvě děti a ženu v domácnosti, která se o génia starala. Pan Paprskář si tedy dával vždycky jenom horké mléko na tři takty. Víc času nepotřeboval. Zbytek – nějakou tu pauzu – sledoval, jak mně chutná. O hudbě jsme se nikdy raději nebavili.

Nejhorší to bývalo v listopadu na odpolední. Tma už ve čtyři, všude bláto, Vánoce v nedohlednu.

A jednou za takového pitomého listopadového dne, a ještě těsně před pátou hodinou, před pauzou, volal do korektorny vrátný Eman, abych k němu přišel, že tam má zákaznici na parte.

Sepisovat parte s pozůstalými patřilo k mým lepším korektorským povinnostem. Mohl jsem doporučit nějaké verše, emblém, stylizovat věty, jednat převážně s lidmi zpomalenými bolestí, a ne s úspěšným sazečem, který měl znormovanou každou minutu, každou vzteklou minutu. Jenže před svačinou a v té Emanově puchně nad elektrickými kamínky?

Vrátný Eman byl asi pětadesátiletý maník, z vyvalování se po vrátnicích takový rozměklý smradoch. Poslední dobou žil s Jiřinou, uklízečkou naší provozovny, s uklízečkou poněkud prostší povahy. V tiskárně kolovalo, že ji má Eman jenom k jednomu úkonu a že je kdosi tuhle viděl ve skladu papíru, jak on stojí za Jiřkou opírající se v předklonu o kýbl a oba dva předstírají práci: Eman jakože hlídá a Jiřina jakože máchá hadr.

Sazárenský pomocník Borýsek, který za něho ve vrátnici jednou zaskakoval, našel ve stolním šuplíku sešit, v němž si Eman zapisoval Příjmy a Výdaje a kolik je stojí večere (na obědy chodil ten pár do závodky), a dal jej kolovat. V rubrice JIŘKA stály ty večere zpravidla polovinu toho, co v rubrice JÁ. Například JÁ – 1. 9. 1967 – uzenáč – 7,50 Kčs, JIŘKA – podmásli + 2 rohlíky – 3,20 Kčs, 2. 9. 1967 JÁ klobása s křenem a JIŘKA zase večere zhruba za polovinu ceny, co stála klobása. A tak to bylo v tom sešitu od začátku do konce.

Než bych tedy sepisoval parte v smradu u Eman, dali jsme text dohromady s tou usazenou zákaznicí přímo u vchodu do tiskárny, vedle popelnic. Ostatně, ta paní stejně moc nevnímala. Stačil jí zkrácený Wolker: *Smrt není zlá, smrt je jen kus života těžkého...* a růže s černou mašlí místo křížku, počet kusů 20.

Když jsem rukopis parte házel sazečovi na kasu, bylo přesně 17 hodin a 3 minuty. Nebylo kdy se ani přezout. Vrátníci jsem profrčel, ale u masny v ulici Vítězného února byl nával, musel jsem se prodírat davem a jen letmo jsem zahlídl, jak zdravotníci strkají kohosi do sanitky. Nebylo kdy zjišťovat detaily – neon mléčného baru v dálce zářil...

Smůla však nikdy nechodí sama, vždycky do třetice, znáte to. Kakao už neměli, jen horké mléko a chleba jakoby potřený máslem s natenko nakrájeným bílkem. Navíc starý Paprskář už stepoval v „mém“ koutě. Zase bude lačně pozorovat, jak si bužíruju...

Tentokrát však jenom pomalu usrkával ze svého mlíka a slzel. A říkal, že já se mám, takový zdravý (v překladu málo nadaný), a přesto žiju, zatímco jeho Pavel šel minulý měsíc v Ostravě po chodníku,

U havárky se už „dnilo“, ukojený lid se rozcházel, už odjížděli i mlíkaři. (Už ani nevím, proč se esenbákům tehdy tak říkalo.)

A nadržžený Eman už tam na mě u popelnic čekal. Hubu od ucha k uchu: *Ešli* (on říkával *ešli*) *jsem viděl v Rašínce* (starý název pro ulici Vítězného února) *tu nádhernú búračku. Že ten nákladák, kerý navážal maso do masny, tak blbě cúfal, až podrtil, přectav si, moju bývalú starú, kerá tam akorát podél zdi spěchala do fronty! Toť tu byl můj súsed, kerý to všecko viděl na vlastní oči a všecko mně přišel povykládat.* (Neviděl jsem, nevím.) *To má za to! Za všecko, co jsem si od ní v životě vytrpěl! Sviňa, sviňa jedna!*

## ZA BÍLÉ PETROHRADSKÉ NOCI

... Při prezentaci ruské antologie devadesáti čtyř českých básníků *Iz věka v věk* na našem vyslanectví v Moskvě, při četbě Knížákových veršů, v nichž se tvrdilo, že autor by *chtěl mít vanu rumu a atomovou pumu / Nejdřív bych ten rum vypil a pak bych tu pumu vrh / tím pádem bych zem zničil zbýl by ty jen horkej vzduch / A / TO / PROTO / ŽE / MÁM / NA / LIDI / VZTEK / A / NENACHÁZÍM / JINEJ / LÉK / NEŽ / JE / ZABÍT / ! / ! / ! / ! / ! / ! / !!!!!*, se publikum jako těsto jen tak nadzdvedlo a povzdychlo. Zato když se četly verše české básníčky Aljony, které hlásaly, že *Purkrabí půlnok půlnoc nepřekročil. / V hodinách dřímá skunk. / Postel je živá (...). Šilhavce napravím snad už zítra. / Rozhodně brzy*, došlo asi v překladu k tak závažné chybě, že básnířka zasýčela na celý sál: *V stichách asíbka!*, a tak hlasitě, že se i náš velvyslanec Bašta vzbudil. Chudák, chvíli zjišťoval, kde je. Ještě štěstí, že klávesista Zdeněk to faux pas pohotově překlátil jakýmsi šlitrem.

Debata vážla; Aljona byla ještě našťvaná z té strašné chyby, Zdenek honil po talíři brambůrky. Pocho-pitelně, že padlo, jak ten Bašta přibalal... já jsem se o kteréhosi politika taky otřel a ta Knížákova báseň že..., načež Aljona řekla, že Knížák a Klaus jsou falokrati.

68

Abych tedy nadcházející noc nějak zvládl, koupil jsem si ve stánku před Leningradským nádražím putinku vodku a veliký čeburak. Čeburak byl mastný, plný zajímavého masa, a než jsem došel k vagónu, lokl jsem si snad pětkrát a bylo mi všechno jedno, ale zas ne natolik, abych hned ve dveřích do „naší“ ložnice té básnířce neřekl, že s ní spát nemůžu, protože chrápu a prdím. Načež ta básnířka řekla, že ona nikdy. A když jsem tak mile zahájil konverzaci, dodal jsem ještě, já hulvát, že život je zajímavá zkušenost, jak tvrdila Felliniho žena Giulietta Masina, že dáma třeba bídnu zkušenost se mnou hodí pak na..., načež ona vybuchla, že ona nikdy nepíše ze zkušenosti, že ona píše zásadně z podvědomí a automatickou poezii! Klávesista v kupé zůstal; ostatně i záchody byly ve vagónu společné, jak mně pak potvrdila na můj dotaz právě *tam* vcházejícího jedna kráska v noční košilce v jedné chvíli právě *odtamtud* vycházející: *Da, u nas vsjo ravnó.*

Co s načatým večerem... Sklopil jsem si sedák na chodbě, odšruboval Putinovi baretku z hlavy a bylo mně docela fajn. Akorát když kolem procházela děžurná, nestačilo se jenom zvednout, vsáknout do stěny, ale muselo se couvat. Nicméně ta děžurná byla hodná a našla mně pak volné lůžko v jiném kupé, kde nade mnou pochrapkávali dva inženýři z Kamčatky, jak jsem se ráno od nich dozvěděl, když nade mnou rozkládali mapu Ruska. A jelikož já píšu jenom ze zkušenosti, stačil jsem si, než jsem upadl do komatu, zapsat ještě pár slov k častušce: *Radši než s tou básnířkou / s děžurnou velikou / jak na nožkách pec / bych do luk běžel... / (...) takže potom na chodbě / spacího vagónu / díval jsem se radši / až do 3 v noci / na Kandinského překližku / na oblohu.*

Ráno v Petrohradu bylo svěží a na českém konzulátu k nám byli pozorní. Jedna pracovnice, dcera automobilového závodníka, nás dokonce vzala na projížďku autem po pamětihodnostech velkoměsta a začalo se Ermitáží. A nemuseli jsme stát v řadách, ani platit, šli jsme zadem. A hned v prvním sále dvě Leonardovy nádherné a k mému překvapení tak malé Madony. Což byla určitě soda pro kamerami po zuby ozbrojené Japonce, kteří, ačkoliv zákaz fotografování v celém objektu, se mohli ucvakat, utlačit až doslova u těch plošek. Což bylo něco pro naši Aljonu, neboť ona, zrovna jako ten Knížák, je nejen básnířka, ale i významná výtvarnice. Takže opět brutální nasupenost. (Sic!) Lepší bylo počkat, až si Japonci udělají dobře a odšmydlí za dalšími fotografickými zážitky, a pak si obrazy v klidu prohlédnout.

Klávesista Zdenek byl v jedné chvíli tak okouzlen Rembrandtovým Snímáním z kříže, na něž společně s Aljonou hleděli, že si dovolil říct té Aljoně k uchu: *To je velice hezký obrázek, nemyslíte?*

Jestliže se na našem vyslanectví v Moskvě musela ta básnířka při poznámce o té *ašíbce* mírnit, na galerijních tratuárech mohla ječet jak poplašné zařízení: *Co si to dovolujete? Nevidíte, že vníííí-máááám????!!!*

A pořád tvrdila, že staří mistři jsou sice dobří, ale času že máme málo, že musíme hlavně stihnout ty úžasné Matisse, které tady mají. A když nás tak vyháněla za tím natěračem od poklidných holandských scénérií už poněkolikáté, vzbouřil jsem se a radši zůstal u kravských zadků... Nechtěl jsem vidět toho úžasného Matisse! A radši jsem bloudil mezi vemeny, plotky, dřeváky, hlezny, hrotky, mulci... v podstatě sám.

Dcera automobilového závodníka nás vzala pak ještě k pýchám Petrohradu, k „mědnému vsadnikovi“, k Admiralitě i k Auroře; a na jednom osmiproudém bulváru potvrdila své geny: náhle a na fleku otočila vůz do protisměru – zatímco Aljona po celou dobu projížďky nezavřela ústa: Jak úžasné to tady muselo být za toho Dostojevského!, a tam po chodníku jako by právě šel Puškin!, úplně ho vidím!, ten Rastrelli!, ty paláce!! Nemohl jsem se na nic soustředit. Takže když z básnířky vypadlo, že i mužští jsou tady na Něvě hezčí než v Moskvě, nevydržel jsem už a řekl: Paní, kdo má ty vaše bláboly furt poslouchat?!

Aljona je nejen básnířka a výtvarnice, ale i profesorka na vysoké škole, takže si dovedeš představit to ticho, které v autě náhle nastalo. A po tom tichu, jak prosté: A vy zase mluvíte sprostě! Dobře, řekl jsem, já nebudu mluvit sprostě a vy zase budete zticha. Bác, vole jí naskočilo, Draku, až pod bradu.

Načež Drak: Ahoj, Jojky! – zdravil jakéhosi staromládence, který právě vcházel do hospody. Říkají mu Jojky, taky Dubček. A víš, že ani nevím, jak sa menuje? Ale pokračuj.

Pochopitelně, že jsem s tou básnířkou, když už jsme měli společný zpáteční lístek, pak nakonec spal: Za bílé petrohradské noci vešla do kupé, počkal jsem na chodbě, až se převleče do pyžámka, vstoupil jsem, shodil ze sebe gatě a boty – každý jsme si slupli svůj prášek na spaní – a probudil jsem se do krás-

ného červnového rána. Bylo něco po šesté, dáma spala, vlak mile šupotal, šel jsem se převléct na *vsjo ravnó* – a až do Moskvy jsem stál na chodbě a díval se na mlhami zalitou Rus, na hnisající zátoky plné odpadků, na jeden zelený přetěr všeho, co patřilo k železniční trati, od sloupů, budov až po psí budky: *Jako by Ilji Muromce zelený kůň zeleným ocasem po Rusi táh’...*

Leningradské nádraží, na něž jsme přijeli, má pět východů, a u jednoho nás měla čekat Baštova vo-  
lha; nečekala, protože jsme vylezli špatným. Co teď? Na naše vyslanectví to byly metrem tři zastávky. Aljona řekla, že do metra ji nikdo nedostane, že v metru to smrdí. Nemohl jsem ji nechat před nádražím na parkovišti velikosti českého okresu napospas zkušenosti! A škaredí moskevští taxikáři se opírali o ka-  
poty svých aut... Jeden chtěl 500 rublů za ten kousek cesty, druhý čtyři sta, třetí... *Proč se s nima vůbec bavíte?! Nebavte se s nima!* křičela na mne ta Aljona. Načež Drak řekl, že už sa nediví temu profesorovi matematiky z Valmezu, že sa se svojú ženú učitelkú, po večerech taky básnířkú, rozvédl. A všude eště prohlašuje, že bez básníků a celėj téj kulturní fronty, bez celėj téj svýma citečkama nás vydírající verbe-  
že, by bylo na světě líp. Že jemu k životu úplně stačí Thaletova věta! *Všecky obvodové úhly nad průmě-  
rem kružnice sú pravé!* Že, Jojky, jak idú kšefty? volal Drak na toho staršího mladíka, který před chvílí  
přišel a upíjel z piva v rohu za výčepem. Jojky je hrozně stydlivý, a když zjistil, že mám hosta, nesedl by  
si k nám ani za nic. Teho sis měl vzít s sebu do Moskvy! Jojkyho Dubčeka! Myslím, že žije enom tak, sám.  
Když nekom přivezú cihly a néni nikoho, kdo by mu je pomohl sklidit, jde se za Jojkym. Jojky nenechá  
nikoho ve štychu. Minulý týden jsem ho potkal, povidám, pod’ do hospody, Jojky. A Jojky na to: Nemám  
peníze. Pod’, dvě piva ti zaplatím. Sedíme, pijeme, přišli další kofři, rumová vichřica a tak. A naráz sa  
dívám na plačáka z krematoria vedle mě; povidám, Jojky, co je? A Jojky: Už jsem skončil, šéfe, dvě piva  
už uplynuly... Chtěl jsem mu říct, ať netentuje, že mu zaplatím aji třetí, když naráz přišla vrchní Vanda,  
dneska tu néni, a říká: Pane Dubček, nekdo poblil dveře u hajzlu, nešél byste to ukludit? To on jim tam  
občas dělává, uklízá po štamgastoch... Vanda je devatenáctka, nehty jak rapíry, radši mu za to dycky  
neco hodí a Jojky ide, pouklízá, vydělá nějakú kačku. A představ si, že za chvílu, ani jsem to nepostřehl,  
Jojky stojí vedle mňa, v rukách po kríglu a povídá: Šéfe, dlužím vám! Rozumíš, kolik mohl za ukluzení  
tých blivanců dostat? Třicet, padesát? A on ide a hned ti kúpí pivo. Teho sis měl vzít s sebu do světa,  
Jarošu. A ne takovou neuhovenú.

P. S. Které neuhovíš, nevyhovíš... v překladu.

## Jurij Beljajev

---

XXX

Je jemný zmysel  
V slovách  
Čo zrodila myseľ  
Celkom vzadu  
No Bakchus opitý  
Bohužiaľ ja i ty  
Zákernostiam verní  
Otvorí a šup dvermi  
Do priestranného sadu  
S podobou nástupišťa  
Kde čašu jedu  
Koncom nádejí  
Nám podá víla  
Zbavená hávu  
Roztomile pištiac

## Kyrill Kovaldži

---

XXX

Mal som priateľa  
bolo mu vyše dvadsať dva

mal som priateľku  
nemala ešte tridsať

a v Kremli zasadal rovesník

priateľ umrel  
priateľka zdrhla  
rovesník zložil funkciu

a tak som ja vstúpil  
do dvadsiateho prvého storočí

### SENTIMENTÁLNA POZNÁMKA

Noc prebdela svojich sedem hodín  
a nechala mi  
na stole  
prázdny blok s poznámkou –  
osem riadkov malým písmom:  
„Ahoj.  
Zajtra medzi treťou a piatou  
preletí okolo okna múza.  
Nezabudni.  
Neprespi ju.  
A dneska, prosím,  
na celú noc  
vpusti mňa.“  
*žena*

### XXX

Jeseň mala už opäť šediny.  
A preto som ťa vlastne nevyhodil.  
Akási zdivočelá slepá sila  
ma k tvojmu tieňu prilepila.  
Povedz, na čo som ti ja –  
nevymyslený?  
A vietor veje. A je chladný.  
A zrána podpitý.  
Sŕa celá Rossija.  
Veď tu sú všetci podpití.  
Tu by sa dal na to  
aj sám Mesiáš...  
Okolie sa tu k nocibelieva ako zlato  
žltých listov.  
Aj meteličiak si už hvízdol  
a odiera suky z mŕkvy vetiev.  
A v strede sukov  
obnažuje priesvity a nás dvoch mätie.



XXX

pravoslávne korene  
so zvetranými kosťami  
ležia nezakryté zemou

nič si už nespomenú  
asi tu nie sú  
a ide o hady

nedržali sme jeden za všetkých  
nepamätáme, nie sme zodpovední  
v bieloskvúcom spodnom rubáši –  
zhnijeme

XXX

dialóg neskončil  
nezačal  
je po ňom  
otázkou  
trojbokou  
ničím

medzi pozemskou dušou  
a dušou nebeskou  
tesný  
úzky  
nevhodný  
obrubič cesty

### CHRÁM

Srdcia z chmár.  
Bezčasový vek tlačí,  
nepostavili sme svoj chrám.  
Sme – len opakovači.

Pozdvihli sme, čo zničil Cham.  
Neodpustili nám nebesá –  
nepostavili sme svoj chrám.  
Niet štýlu – len chaporíme sa.

Sťa myšky – kryté zemou,  
siať nevieme sami.  
Naryškinovej krásou, dušou narušenou  
modlíme sa len cudzími slovesami.

V zátok našej ticho klopá na dni.  
A nás sa pýta priam –  
či složil sám Gaudí modlitbu-audi.  
Sami sme nepostavili svoj chrám.

Ani vo forme porno.  
Ba v srdci ani  
nehli sme s vlastnou normou  
pre svoj chrám virtuálny.

Boh na nás nedohliada.  
Preto tá zvada,  
toľko drám –  
nepostavili sme svoj  
chrám.

XXX

Rozbresk tiahol ako ťažké tanky,  
Ako suť špinavá, ako kríza z banky.  
Súmravný vektor mestskej šedi – „Á-čka“  
Hučal sta stará premietacia.

Červenelo, modrelo, tmavlo, zožltelo,  
Prebudenej ulice huspeninové telo.  
Národ sa ticho vliekol ku spojom  
Stavajúc sa k povinnostiam po svojom.

Rieka sa vlnila a pnula ako v žile zlatej,  
Odetá v benzínovo-kamuflážnom šate.  
Mesto odfrkovalo, žmúriac ponad veky,  
Keď sme sa vracali domov z diskotéky.

XXX

Fontány pusté, po plote slová choré  
Neoholený profesor akoby v taške hľadal ľudí  
V neznámych dialkach šibalské more  
Záhadno-snívé trilky ľudí

Uležené jablká, čajka – biela električka  
Bojachtivý vietor, pluje urážku sta colu  
Náhodné stretnutia a farebné tričká  
Smútky a radosti – namiešané spolu

Neoholený profesor našiel belomorku  
Frázy o kadečom z neho letia,  
Vzduch sa chveje, vrtajúc do morku  
Svedomia sny odchádzajúceho leta

### O TOM, AKO SOM STRÁVIL PONDELOK

*list dcéry z Paríža z 27. 9. 1974*

(Už dávno nie), tak ti píšem opäť.  
Vzbudil ma domovníkov zametací zápal.  
Tak som vstal. Prelistoval sa. A zjedol obed.  
Po ňom som zaspal a až do utorka chrápal.

**XXX**

Spomínaš, my čerstvo ženatí –  
A slobodní – od žiaľu pijú...

A pre mňa len ľubiť a sa utrápiť,  
Žiarliť a písať poéziu  
Mladickou divou silou  
Zašumieť – a sa odlúbiť...

Už sme len priatelia, ja s milou  
No čo strašnejšie môže byť?...

## Jelena V. Tambovcegová-Širokovová

---

### BÁSNIK V RUSKU

„Básnik v Rusku –  
je viac ako poet“...  
No ak  
vo vrecku  
ani groša niet:  
niet rublov,  
dolárov  
či „zaík“,  
je básnik v Rusku –  
menej  
než prozaik!

### PAMIATKE ANDREJA SERGEJEVA

Je dobré byť živým  
Hnevať sa na poliša: donutil z ničoho nič  
hľadať pas  
vytratiť cestovný lístok a prezervatív

Je dobré byť živým  
zapadnúť do McDonalda  
dať si pirôžtek s ribezľovým džemom  
lebo na višňový treba čakať

Je dobré byť živým  
nezapáčiť sa sám sebe  
v modrastej vitríne

Bože, pomôž  
minúť križovatku s prístupom k metru  
zastav nad horizontom  
zlé aloe slnka semaforu  
a nariadiť aby sa rozostúpil  
prúd automobilov

## neznámy autor

---

### MAJAKOVSKÉMU

Nemám rád tvoju povahu a gesto  
Hľa ako nízko som klesol  
No tvoju sochu nadovšetko ľúbim  
Ten chladný pouličný mramor tuhý

Výše zveřejněné autory jsem vybral z knihy *Moja antológia ruskej poézie* od **JURAJE KALNICKÉHO**, jejího stvořitele i překladatele veršů. Kniha je doplněna bohatým biografickým rejstříkem a pro zájemce, kteří by se chtěli dozvědět o básnících víc, uvádím e-mail opsaný z její tiráže: j.kalnicky@seznam.cz. „Džorž“ K. bude určitě potěšen a sdělí, kde a v kterých knihkupectvích, resp. kde na síti se jeho antologie nachází. Nebylo v mých silách opsat a přeložit ty záplavy informací, a když budu jenom stručně uvádět, že třeba **JURIJ BELJAJEV** (1944) kromě řady sbírek, které vydal, je rovněž nositelem Mezinárodní ceny Míru a **KIRILL KOVALDŽI** že se narodil roku 1930 v Tašlyku v Besarábii, a přesto je tajemník Svazu spisovatelů Moskvy, bude můj kompilát nutně vypadat uskřinutě závistivý, ale riskujme: O **Sergeji Nilovovi** (1960) se píše, že je nejen filmový, televizní a divadelní herec, ale i režisér, a přitom ještě překládá z japonštiny a korejštiny. **JELENA TAMBOVCEVOVA-ŠIROKOVOVA** (1947) se na mne asi bude zlobit, když uvedu, že vydala deset sbírek, a všechny ty lektoráty na univerzitách, včetně bratislavské se sídlem v Trnavě, pomínu. Verše od **ALEXANDRA ŠIŠKINA** (1955) se mně moc líbily. U tohoto autora si cením, že zřejmě ví, zač loket poezie asi je, když ještě stačil vystudovat Finanční akademii a práva. **ANDREJ VOZNĚSENSKIJ** narozený v roce 1933 před třemi lety umřel. Začal publikovat jako čtrnáctiletý a v jeho popisku je uvedeno též „recitátor“, a zřejmě tak úspěšný, že – řečeno současným slovníkem – to sralo i Nikitu Sergejeviče Chruščova. AV kromě textů k písničkám napsal rockovou operu *Junone a Avos*, a přitom byl i skvělý architekt. Byl členem osmi akademií světa, a nač asi žádný z nás nedosáhneme – a co mu JK nejvíc závidí, že byla po něm v roce 1976 pojmenována ve vesmíru i planeta. Vskutku hvězdná kariéra! **DARIA ANISIMOVÁ** (1982) kromě psaní své poezie překládá ze slovenštiny a maďarštiny a mj. „se věnuje otázkám slovensko-maďarských jazykových vztahů a logické analýze idiomů“. **SERGEJ GLOVIUK** (1958) je nejen „parlamentní pozorovatel *Litěraturnoj gazety*“ a spolupořadatelem už osmi tlustých antologií slovanské poezie včetně té české, ale stačí ještě psát poezii a jeho knihy jsou překládány nejen, jak by se nabízelo, u nás Slovanů, ale i v Rumunsku. **JURIJ JURČENKO** se narodil v roce 1955 ve věznici v Oděse, vyrůstal na Kolymě. Vydal sedm básnických sbírek, na Sorbonně získal vědeckou hodnost doktora v oblasti poetického divadla a v roce 2004 byl na puškinovském festivalu v Londýně vyhlášen králem básníků. **DMITRIJ KUZMIN** (1968) také hýří aktivitou: kromě toho, že překládá americké, francouzské, ukrajinské a běloruské básníky, sám vydal – píše se zde doslova „niekoľko“ – svých sbírek a začínajícím básníkům na 200 malotirážních brožur!

JAROSLAV KOVANDA



### SLNOVRATY

píšem vám tajne na úradný papier  
dúfam že váš vkus neutrpí šok  
dnes jarný lúč ma novou miazgou natrel  
je tatam bontón – som vlastným tieňom sok

A moje slovo ako ostrý rapír  
čo ľahko skíza po ušku  
je zrazu balvan prirastený na pýr  
a chce vám robiť mäkkú podušku

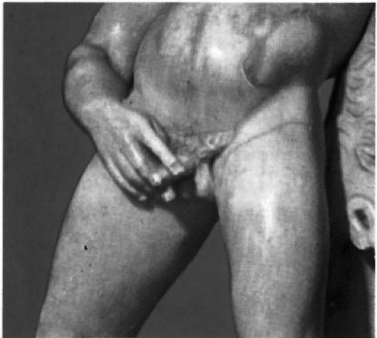
je pani nádej čo sa slnovratí?!  
hľa mládnik moja chlapecká duša  
núka sa odvážne – možno že samé straty

no každým krokom s novou vervou skúša  
zhojené jazvy – nech si zvyká koža  
šrámovať opäť ostrím štepárskeho noža

---

**JURAJ KALNICKÝ** (1951) byl ve svém životě, dalo by se možná říct: vším, čím byl rád, tj. nejen kulisákem, dřevorubcem atd., ale i poradcem ministra a koncem devadesátých let min. stol. se stal ředitelem Slovenského inštitutu v Moskvě, takže jako básník a překladatel se tam seznámil s celou řadou ruských básníků. Kromě osmi básnických sbírek vydal i 18 knih odborných. V současnosti přednáší na Univerzitě J. A. Komenského v Praze a na Slezské univerzitě v Opavě.

P · I · S · E · L · L · I



I · T · A · L · I · C · I

FIRENZE

Pietrasanta  
26 marzo 2001

jak vypadá pohlednice - dnes,  
a to jsem vybral skutečně jen tu  
nejednůžší - Firenze —  
Florence

Piselli Italici

Caro Jarda

Tantissime auguri  
per i tuoi 60 ANNI  
G. ed. alla L. della  
PIETRA SANTA



L'UOMO DELLE  
VIA S. NICCOLÒ, 88A - FIRENZE - Tel. 055/234.5566